

Univerzita Palackého v Olomouci

Přírodovědecká fakulta

katedra geografie

Roman STRÍŽ

**KOMPLEXNÍ SOCIOEKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA
SPRÁVNÍHO OBVODU OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ
ODRY**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.

Olomouc 2010

Prohlašuji, že jsem zadanou bakalářskou práci vypracoval samostatně pod vedením doc. RNDr. Zdeňka Szczyrby, Ph.D. a uvedl všechny literární a ostatní zdroje, které jsem ve své práci použil.

V Olomouci dne 30. 4. 2010

.....

podpis autora

Na tomto místě bych rád poděkoval doc. RNDr. Zdeňku Szczyrbovi, Ph.D. za pomoc a cenné rady při zpracování mé bakalářské práce a Ing. Daniele Hnidové, pracovníci Krajské informační služby Českého statistického úřadu v Ostravě, za její vstřícnost při poskytnutí požadovaných dat.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Přírodovědecká fakulta
Katedra geografie
Akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Roman STRÍŽ**
Studijní program: **B1301 Geografie**
Studijní obor: **Regionální geografie**

Název tématu: **Komplexní socioekonomická charakteristika správního obvodu obce s rozšířenou působností Odry**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem bakalářské práce je představit komplexní socioekonomickou charakteristiku správního obvodu obce s rozšířenou působností Odry. Při tvorbě bakalářské práce budou využity bazální geografické charakteristiky, a to s využitím relevantních statistických pramenů (zejména ČSÚ) a širokého spektra regionálně-geografické a regionálně-historické literatury. Navržená struktura práce: 1. Úvod, cíle a metodika práce. 2. Postavení mikroregionu v širším regionálním kontextu. 2.1 Geografické vymezení mikroregionu. 2.2 Územní vývoj, administrativní členění. 2.3 Vazby na ostatní regiony. 3. Přírodní potenciál a jeho vztah k socioekonomickému rozvoji. 4. Sociálně-demografický potenciál mikroregionu. 4.1. Historicko-geografický vývoj území mikroregionu. 4.2. Vývoj počtu obyvatel 4.3. Pohyb obyvatel za prací a migrace. 4.4. Celková charakteristika obyvatelstva podle SLDB. 5. Hospodářství, ekonomický potenciál mikroregionu, zemědělství, průmysl, služby, významné instituce, trh práce 6. Přírodní a socioekonomická analýza (SWOT analýza oblasti) Bakalářská práce (BP) bude zpracována v těchto kontrolovaných etapách: bod 2, 3 zadání: červenec-říjen 2009 bod 4 zadání: do 31. 12. 2009 bod 5,6 zadání: do 31. 3. 2010 zpracování textu BP: leden-duben 2010 Rozsah grafických prací: dle potřeb zadání (mapy, grafy, tabulky, příp. fotodokumentace) Rozsah průvodní zprávy: 30-40 stran vlastního textu + BP v elektronické podobě

Rozsah grafických prací: **Podle potřeb zadání**
Rozsah pracovní zprávy: **10 000 - 12 000 slov**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- 1. Geografická a vlastivědná literatura vztahující se k městu Odry a jeho zázemí**
- 2. Statistické publikace k území vymezeném zadáním BP**
- 3. Literatura hodnotící obecně proces transformace českého hospodářství po roce 1989**

Vedoucí bakalářské práce: **Doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.**
Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: **23. června 2009**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2010**

L.S.

Prof. RNDr. Juraj Ševčík, Ph.D.
děkan

Doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.
vedoucí katedry

dne

OBSAH

1	ÚVOD.....	7
2	CÍLE A METODY PRÁCE.....	8
3	VYMEZENÍ ÚZEMÍ.....	10
4	PŘÍRODNÍ POMĚRY.....	12
	4.1. Geologie a geomorfologie.....	12
	4.2. Hydrologie a klimatologie.....	14
	4.3. Pedologie a ochrana přírody.....	15
5	HISTORICKO-SPRÁVNÍ VÝVOJ.....	17
	5.1. Vývoj před rokem 1848.....	17
	5.2. Vývoj po roce 1848.....	18
6	OBYVATELSTVO.....	20
	6.1. Vývoj počtu obyvatel.....	20
	6.2. Struktura obyvatel podle vybraných demografických ukazatelů.....	22
	6.3. Pohyb obyvatel.....	31
	6.4. Dojíždka a vyjíždka za prací.....	32
7	HOSPODÁŘSTVÍ.....	34
	7.1. Zemědělství.....	34
	7.2. Průmysl a stavebnictví.....	35
	7.3. Doprava.....	37
	7.4. Služby a cestovní ruch.....	38
	7.5. Trh práce.....	39
8	SWOT ANALÝZA.....	41
9	ZÁVĚR.....	43
	SUMMARY.....	44
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ.....	45
	SEZNAM PŘÍLOH.....	48

1 ÚVOD

Předmětem zájmu této bakalářské práce, se stal správní obvod obce s rozšířenou působností Odry. Toto sledované území má svá význačná specifika, které jsem se rozhodl vyzdvihnout a tím tak zpracovat regionálně geografickou studii. V této práci vidím pozitivum především v propagaci oblasti, rozšíření znalostí o místním obyvatelstvu a dané hospodářské situaci. Odřím, jako jednomu z 205 ORP, ustanovených k 1. lednu 2003, byly přeneseny pravomoce ze zrušených okresní úřadů, čímž plní správní, administrativní i komunikační funkci mezi jednotlivými obcemi a krajským úřadem. Tento region procházel v historii mnoha transformacemi, jak na poli společenském a politickém, tak v oblasti hospodářského využití. Zejména se zaměřuji na změny nastolené po roce 1989, které sebou přinesly podstatnou přeměnu hospodářství, což negativním způsobem postihlo obyvatelstvo celého Oderska. Region, o němž pochází první zmínka někdy z 12. století, má dlouholetou řemeslnou tradici a odedávna těží z výhodné polohy. Prospěšné umístění území, jenž mělo v historii vynikající návaznost na Jantarovou stezku, si i dodnes drží tuto příznivou situaci díky dálnici a železničnímu koridoru.

2 CÍLE A METODY PRÁCE

Hlavním cílem této práce je podat základní socioekonomické informace o území obce s rozšířenou působností Oder (po dohodě s vedoucím práce). Dílčí cíle se opírají o výchozí charakteristiku regionu ve vybraných disciplínách. První cíl spočívá ve vymezení krajiny ORP v rámci České republiky a stručné charakteristice fyzicko-geografické sféry. Druhý cíl si klade za úkol, popsat historicko-správní vývoj oblasti před a po roce 1848. Další dílčí cíl se zabývá vybranými demografickými ukazateli a hodnotí je na základě srovnání s vyššími územními celky v rámci časových horizontů. Předposlední cíl bakalářské práce charakterizuje hospodářskou situaci v daném území, na bázi ekonomických odvětví. Posledním cílem je zhotovení SWOT analýzy, díky které můžeme rychle a přesně zjistit silné (Strong) a slabé (Weak) stránky v oblasti a vyzdvihnout příležitosti (Occasions) nebo případné hrozby (Threats), jenž mohou ORP Odry potkat.

Metoda zpracování této bakalářské práce spočívala ve vyhledání informačních zdrojů, vztahujících se k území. Těmito prameny se stala odborná literatura, týkající se sledovaného území, statistická data, internetové zdroje a mapová díla. Statistické zjištění dat se opírá o co nejaktuálnější možné informace, které poskytuje Sčítání lidu, domů a bytů 1991 a 2001 a Český statistický úřad v sekci městské a obecní statistiky. Období zpracování práce nám bohužel neposkytuje příliš aktuální informace, jelikož se datuje k roku 2010, což je o více jak 9 let za posledním SLDB. Nové, nejaktuálnější data, nám tak přinese census plánovaný na březen 2011. Další metoda práce spočívala v porovnání sledované oblasti s vyššími územními celky, které představují Českou republiku, Moravskoslezský kraj a okres Nový Jičín. Tento postup je především uplatňován v páté kapitole, nazvané Obyvatelstvo. Z důvodů formování území ORP k 1. 1. 2005, díky kterému se zvedl počet obcí, o nově spadající Fulnek a Vrchy pod správu Oder, bylo při časovém srovnání použito sčítací metody, tak aby došlo k velikostní shodě územních celků.

Kapitola hodnotící populaci na základě vybraných demografických ukazatelů, kterými jsou vývoj počtu obyvatelstva v letech 1869 – 2008, struktura obyvatel podle věku, pohlaví, náboženského vyznání, národnosti, nejvyššího dosaženého vzdělání, ekonomické aktivity, nezaměstnanosti, pohybu, dojížděky a vyjížděky, má za cíl komplexně hodnotit situaci osob nastolenou v ORP. Podkapitola vývoj obyvatelstva, byla zpracována na základě Historického lexikonu obcí 1869 – 2005, který byl

v textové a mapové části doplněn o aktuální data k 31. 12. 2008. Vývoj je znázorněn pomocí řetězových a bazických indexů. Při zpracování struktury obyvatel, bylo použito několik indexů ke zjištění požadované hodnoty. Prvním byl index feminity, vypočtený

podle vzorce $i_f = \frac{P_m}{P_ž} \times 100$, porovnávající počet žen a mužů, násobený stem. Index

ekonomického zatížení, počítaný dle vzorce $i_{ez} = \frac{x_1 + x_3}{x_2}$, kde x_1 zastupuje počet obyvatel ve věkové kategorii 0 – 14 let, x_2 prezentuje věkovou kategorii 15 – 64 let a x_3 je celkový počet obyvatel starších 65 let. K dosažení Indexu závislosti I. (i_{z1}) a indexu závislosti II. (i_{z2}), bylo použito již zmíněných věkových kategorií (x_1 , x_2 a x_3). V prvním případě i_{z1} , byl vypočítán podíl mezi věkovou skupinou x_1 a x_2 , v případě druhém i_{z2} , se jedná o výsledný podíl mezi x_2 a x_3 . Dalším spočítaným indexem se stal index stáří.

V jeho metodice jsem použil menší úpravy, z důvodů nedostupnosti statistických dat za rok 2008, jenž se projeví posunutím horní hranice stáří z 60 na 65 let a více (po dohodě s vedoucím práce). Při výpočtu syntetického ukazatele vzdělanosti, za pomoci

vzorce $S = \frac{u_1}{u} + 2 \frac{u_2}{u} + 3 \frac{u_3}{u} + 4 \frac{u_4}{u}$, kde u_1 je počet obyvatel bez vzdělání, se základním vzděláním a počet nezjištěných osob, u_2 je podíl středoškolsky vzdělaných osob bez maturity, u_3 pak středoškolsky vzdělaní s maturitou a vyšším odborným vzděláním a u_4 je hodnota lidí s vysokoškolským titulem, zjistíme úroveň vzdělání v regionu, která nabývá hodnot v intervalu $\langle 1;4 \rangle$.

Míra nezaměstnanosti byla převzata z Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, po změně metodika výpočtu. V ORP se nepočítá na základě výsledků výběrového šetření pracovních sil, ale z důvodů nedostupnosti dat, se zhotovuje na základě ekonomicky aktivního obyvatelstva. Druhá změna přistupovala k samotné formulaci dosažitelných uchazečů. Dosažitelný uchazeč je taková osoba, která se uchází o zaměstnání a může neprodleně nastoupit k pracovnímu výkonu. Za dosažitelného uchazeče nejsou považovány osoby v pracovní neschopnosti, ve vazbě, ve výkonu trestu, uchazeči zařazení do rekvalifikačních kurzů atd. Pro podkapitolu pohyb obyvatelstva bylo použito dat k jednoduchému výpočtu hrubé míry porodnosti a hrubé míry úmrtnosti, kde jednotlivé skupiny živě narozených či zemřelých porovnávám ke střednímu stavu obyvatelstva. Grafy a tabulky jsou zpracovány v tabulkovém softwaru Microsoft Excel. Písemná část je napsána a upravena v textovém editoru Microsoft Word. Tematické mapy byly zpracovány za pomoci softwaru ArcMap.

2 VYMEZENÍ ÚZEMÍ

Zájmové území je vymezeno správním obvodem obce s rozšířenou působností Oder (dále jen ORP, mikroregion Odry, region, Odersko), které leží v okrese Nový Jičín a vzhledem k Moravskoslezskému kraji zabírá jeho jihozápadní část. Severní hranici tvoří ORP Vítkov, na východě ORP Nový Jičín, obě ORP také náleží Moravskoslezskému kraji. Dále na jihu sousedí s ORP Hranice a na západě s ORP Olomouc, oba SO ORP spadají pod Olomoucký kraj. Celková plocha zkoumaného území je 22 398 ha, čímž zaujímá poslední místo v rozloze ze všech 22 ORP v kraji. Počtem obyvatel se řadí na 12. místo v kraji se 17 475 obyvateli (k 31. 12. 2008).

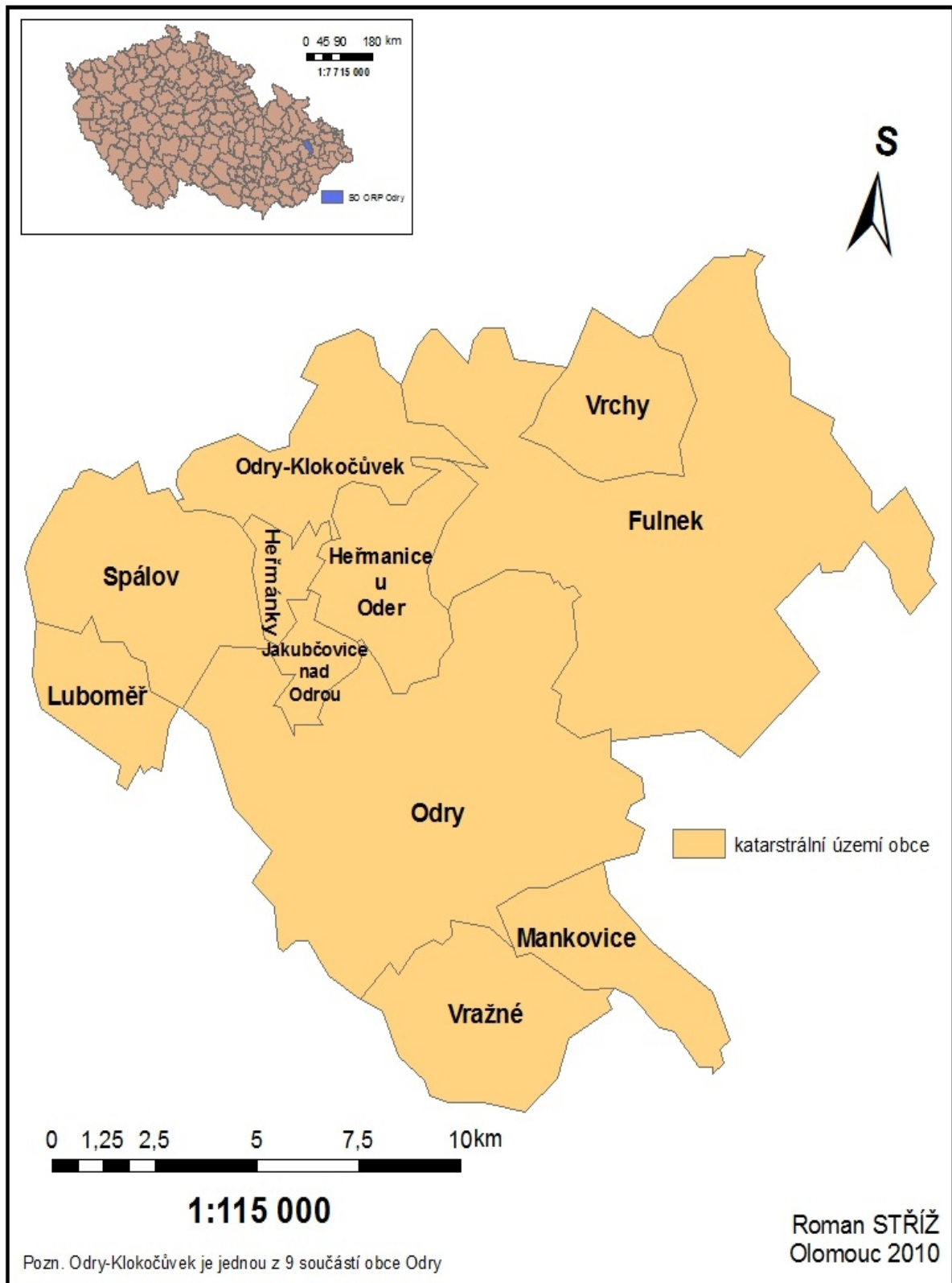
ORP Odry spravuje 10 obcí, včetně Oder samotných. Jedná se o obce Fulnek, Heřmánky, Heřmanice u Oder, Jakubčovice nad Odrou, Luboměř, Makovice, Spálov, Vražné a Vrchy. Podmínky splňující udělení statutu města, dosáhly pouze dvě obce, Odry a Fulnek, tady zároveň žije kolem 13 321 lidí, což je přes 72 % obyvatel celého ORP. Na základě usnesení vlády a následnému vytvoření zákona č. 218/2000 sb., díky kterému mohou jednotlivé obce samovolně uzavírat vnitrostátní svazky, byla sestavena smlouva o vytvoření dobrovolného svazku obcí, dne 19. 12. 2001 a tím tak vytvořen Mikroregion Odersko. Mikroregion je vesnického charakteru o rozloze 17 404 ha, který sdružuje celkem 10 obcí (Heřmanice u Oder, Heřmánky, Jakubčovice nad Odrou, Jeseník nad Odrou, Kunín, Luboměř, Makovice, Odry, Spálov, Vražné), správním a ekonomickým centrem jsou Odry.

Tab. č. 1: Administrativní struktura ORP Odry

Obec	Výměra (ha)	Počet obyvatel (k 31.12.2008)	ORP	POÚ
Fulnek	6 846	5 959	Odry	Fulnek
Heřmánky	331	173	Odry	Odry
Heřmanice nad Odrou	1 195	337	Odry	Odry
Jakubčovice nad Odrou	338	686	Odry	Odry
Luboměř	762	397	Odry	Odry
Mankovice	1 012	589	Odry	Odry
Odry	7 408	7 362	Odry	Odry
Spálov	1 931	910	Odry	Odry
Vražné	1 521	850	Odry	Odry
Vrchy	1 054	212	Odry	Fulnek
Celkem	22 398	17 475		

Zdroj: ČSÚ

Mapa č. 1: Administrativní struktura SO ORP Odry

Zdroj: ArcMap, vlastní úpravy

3 PŘÍRODNÍ POMĚRY

3.1 Geologie a geomorfologie

Území ORP leží ve dvou geologicky rozdílných provinciích, které vznikaly odlišným způsobem a v různém časovém horizontu. Východní část se řadí do provincie České vysočiny, formována Hercynským vrásněním ve středním paleozoiku, zatímco západní část území spadá do provincie Západních Karpat. Tato provincie se formovala Alpsko-Himalájským vrásněním, které začalo na přelomu křídy a paleogénu, tedy v přechodném období mezi druhohorní a třetihorní dekadou. Díky styku dvou geologicky odlišných oblastí, jsou zde zastoupeny četné druhy hornin značně rozmanitého stáří. Ve východní části území, převažuje výskyt horniny prekambriického a paleozoického stáří. Západní část je zastoupena horninami mezozoického a kenozoického stáří s mořskými sedimenty miocenního stáří a sladkovodními sedimenty mající původ v pliocénu.

Poloha České republiky v periglaciální zóně, dala regionu další výjimečnost a to zalednění oblasti. Pronikl zde pevninský ledovec a to hned dvakrát, při tzv. Saalském a Elsterském zalednění. Na území ORP sahal ledovec svým okrajem, jenž se dostal až k hlavnímu evropskému rozvodí mezi Baltským a Černým mořem. Zalednění s sebou přinášelo horniny, bludné balvany a v neposlední řadě glaciálně formovalo reliéf. Jak už bylo zmíněno, oblast leží na rozhraní dvou provincií s odlišným vývojovým systémem. Převažujícím typem reliéfu jsou nížiny a ploché pahorkatiny s nejvyšším vrcholem Častochovo (587 m.n.m.).

Geomorfologické členění území:

Systém: Hercynský

Subsystém: Hercynské pohoří

Provincie: Česká vysočina

Soustava: Krkonošsko-jesenická

Podsoustava: Jesenická

Celek: Nízký Jeseník

Podcelek: Vítkovská vrchovina a Oderské vrchy

Okrsek: Heřmanická, Potštátská, Tošovická, Kozlovská a Boškovská vrchovina, Oderská a Fulnecká kotlina

Geomorfologický celek, Nízký Jeseník, do něhož zkoumaná oblast spadá, má charakter ploché vrchoviny, se střední výškou 482, 5 metrů a nejvyšším vrcholem Slunečná, ta dosahuje výšky 800 m.n.m. Horninové složení zastupují spodnokarbonské droby a břidlice, horniny moravskoslezského devonu a spodního karbonu, ostrůvky neogenních usazenin, usazeniny pevninského zalednění, spraše a sprašových hlín. Výskyt neovulkanitů v oblasti není zastoupen. Vrchoviny jsou omezeny příkře zlomovými svahy s plochými vrcholy, uklánějícími se jihovýchodním až východním směrem. Pro Nízký Jeseník jsou typické pravoúhlé ohyby řek Odry, Moravice a Opavy. Vegetační pokryv zastupují pole, louky a převážně smrkové monokultury. Dřívější těžbu nerostných surovin představovaly pokrývačské břidlice, železné a barevné kovy. Dnešní těžbu zastupuje pouze stavební kámen v Jakubčovicích nad Odrou.

Podcelek Vítkovské vrchoviny se rozkládá ve východní části Nízkého Jeseníku s nejvyšším vrcholem Strážná 641 m.n.m. Je to plochá rovina se střední výškou 430 metrů, jejíž kerná stavba s rozsáhlými holorovinami a hlubokými údolími se uklání k východu. Mezi horniny zde patří spodnokarbonské břidlice a droby, v údolích denudační zbytky badenských sedimentů a v okrajové S a V části území jsou zastoupeny denudační zbytky pleistocéních sedimentů kontinentálního zalednění. Typické pro území jsou průlomové úseky údolí řeky Odry a Kamenného potoka.

Systém: Alpsko-himálajský

Subsystém: Karpaty

Provincie: Západní Karpaty

Soustava: Vněkarpatská sníženina

Podsoustava: Západní Vněkarpatská sníženina

Celek: Moravská brána

Podcelek: Oderská brána

Okrsek: Bělotínská, Klimkovická a Bartošovická pahorkatina, Oderská
niva

Druhým geomorfologickým celkem, do něhož zkoumaná oblast spadá, je Moravská brána. Tato plochá pahorkatina zaujímá severovýchodní část Západní Vněkarpatské sníženiny se střední výškou 263,5 metrů a nejvyšším vrcholem Lučická Stráž 339 m.n.m. Horninové zastoupení mají převážně sedimenty badenského stáří, pleistocénního kontinentálního zalednění a rozsáhlé sprašové pokryvy. Moravská brána

je příkopová propadlina a tektonicky podmíněná sníženina ve směru SV – JZ s plochým periglaciálním reliéfem. Vyskytují se zde výrazné zlomové svahy vůči Nížkému Jeseníku a Maleníku. Typickým znakem oblasti jsou rozsáhlé plošiny, široce zaoblené rozvodní hřbety, plochá, suchá a asymetrická údolí. Napříč mezi městem Hranice na Moravě a obcí Běloutín, prochází hlavní evropské rozvodí. Vegetační pokryv tvoří z větší části pole ale i louky. Toto území má veliký dopravní význam. Dříve tudy vedla Jantarová stezka, dnes je tady situován železniční koridor spojující Ostravu s Prahou, dálnice D47, a také se zde nachází energetické sítě.

Druhým ze třech zastupujících podcelků na zkoumaném území je Oderská brána. Tato geomorfologicky vytyčená oblast se rozkládá severovýchodním směrem od hlavního evropského rozvodí, s rysem ploché pahorkatiny v povodí řeky Odry. Střední výška pahorkatiny dosahuje 260,9 metrů s nejvyšším vrcholem je Lučickou Stráží (339 m.n.m.). Geologické složení oblasti tvoří sedimenty pleistocénního pevninského zalednění, ke kterému došlo dvakrát a to při Halštrovskému a Sálském zalednění. Tyto sedimenty jsou pokryty sprašovými hlínami. Představuje plochý periglaciální reliéf s rozsáhlými plošinami a široce zaoblenými rozvodními hřbety. Údolí mají mělký, suchý a také často asymetrický charakter s širokou nivou Odry, která je lemována výraznou tzv. hlavní terasou řeky Odry. Do oblasti zasahuje CHKO Poodří a vegetační pokryv zastupují převážně louky a pole.

(Demek et al., 1987)

3.2 Hydrologie a klimatologie

Osou území je řeka Odra, jenž ústí do Baltského moře v Polsku. Pramení v Oderských vrších SSZ směrem od obce Kozlov ve výšce 632 m.n.m. Rozloha povodí na území ČR je 6 252 km² (cca 1/10 povodí ČR). Průměrný průtok u ústí je 610 m³/s. Hydrologickou charakteristikou se řeka řadí do Oderského typu (M.I.Lovič, 1945), s jarními vlnami velkých objemů vody, díky smíšeným srážkám sněho-dešťového typu a letními povodňovými stavy z četných srážek, díky velkému kulminačnímu průtoku a malému objemu. Nejvyšší průtok má řeka na jaře a naopak nejnižší průtok na podzim či v zimě. Na toku řeky leží hydrologické stanice Spálov, Odra, Ostrava-Svinov, Bohumín a další. Řeka má vodohospodářský význam s roční dodávkou pro průmysl přes 140 mil.m³ vody a roční výrobou elektrické energie okolo 3 000 MWh. Má také význam pro

mezinárodní říční dopravu. Je splavná od města Kozle (Polsko) až po ústí ve Štětínském zálivu (Polsko). Na území ČR splavná není, ale dochází k úpravám koryta pro splavnost i na našem území.

Vodní přehradu na sledovaném území nejsou a dá se předpokládat, že zde stát ani nebudou. V roce 1998 proběhla informace o výstavbě vodní přečerpávací elektrárny v údolí Spálovského Mlýna, na jejímž základě, díky společné iniciativě okolních občanů vznikl festival proti této výstavbě, čímž se plánovaná přehrada stala nereálným projektem. V oblasti ORP můžeme nalézt i rybníkářskou oblast, která se postupně formovala od 14. a 15. století. Rybníky mají především chovný a ornitologický význam, zejména Trněný, Travný, Emauzský a Vraženský rybník. Celé území pak sousedí s hlavním evropským rozvodím, Baltským a Černým mořem, tudíž povodím mezi řekou Odrou a Dunajem.

Oderský mikroregion spadá podle Mapy klimatických oblastí ČSR, do tří skupin s mírně teplým klimatem, který je klasifikován jako MT 7, MT 9 a MT 10. Tyto tři oblasti mají téměř totožný charakter a vyznačují se dlouhým, suchým až mírně suchým létem. Přechodné období je krátké s mírným až mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem. Zima má rysy normálně dlouhého až krátkého období s mírně teplým, suchým až velmi suchým charakterem a s krátkou dobou trvání sněhové pokrývky. Nejbližší profesionální klimatologická stanice, MS Červená, jejíž provoz probíhá od roku 1952 a mimo jiné slouží i pro vojenské účely, leží přibližně 24 km vzdušnou čarou severozápadním směrem od ORP v nadmořské výšce 749 m.n.m. na Červené hoře. Srážkoměrné stanice jsou na zkoumaném území hned tři, v Odrách, ve Spálově a Fulneku.

3.3 Pedologie a ochrana přírody

Půdní fond České republiky, byl v dřívějších dobách socialismu, ovlivněn negativními lidskými zásahy, při kterých se intenzivně využíval proces meliorace. Půda SO ORP této intervenci neunikla. Dalším negativním faktorem, který má výrazný podíl na špatné kvalitě půdy, je dálkový transport emisí z Ostravsko-Karvinského revíru. Souhrnně lze říct, že půda je zde poškozena zemědělskou, lesnickou, průmyslovou a mechanickou činností. Do negativní mechanické činnosti spadá zejména vodní a větrná eroze, projevující se hlavně v jihovýchodní části ORP, která leží v Moravské bráně. Díky styku dvou geologicky odlišných soustav, je v oblasti velmi pestrý výskyt půd,

jejichž druh je hlinitý až jílovitohlinitý. Zástup půdních typů je zde bohatý a zahrnuje přechodné typy mezi podzoly a kambizeměmi, zejména rankery, glejové půdy, organozemě, pseudogleje, nivní a hnědé půdy.

Sledované území se vyznačuje značným výskytem rozmanité fauny a flory, jenž se stává objektem ochrany přírody. Do katastrálního území obce Mankovice a Vražné, zasahuje jedna z chráněných krajinných oblastí v České republice, CHKO Poodří. Prakticky celé území ORP pak spadá pod ochranu Přírodního parku Oderských vrchů. Dále se na území hojně vyskytují přírodní památky, přírodní rezervace, památné stromy i evropsky významné lokality.

4 HISTORICKO-SPRÁVNÍ VÝVOJ

4.1 Vývoj před rokem 1848

V období mezi 4 – 6 stol. n. l., kdy probíhalo stěhování národů spojené s nástupem prvních Slovanů, se na celém území Novojičínska příliš neprojevíly známky osídlovacího procesu. Bylo tomu tak zřejmě díky nepropustným lesům, bažinám a močálům podél řeky Odry a celkově malé části prozkoumaného území. Hlavní kolonizace proběhla ve 12 – 14 stol. n. l. s příchodem německých obyvatel tzv. kovkopů. Tito kovkopové hledali a následně dobývali nerosty ze země. Na území ORP šlo především o galenit, který obsahuje příměs stříbra, jehož dochovaným důkazem je Stříbrné jezírko nedaleko Oder. Germanizace byla dokončena v 18. století za vlády Marie Terezie a jejího syna Josefa II. První písemná zmínka o oblasti pochází z 12. století. Sledované území je popisováno jako Vyhnanov. Další pramen pochází z roku 1234, kdy Přemysl Otakar II, markrabě moravský, založil v Tišnově klášter a jako dar tomuto klášteru věnoval právě zmíněnou oblast Vyhnanova. Tento dar přišel k potvrzení krále Václava v roce 1238. Původní osada, ležela na levém břehu řeky Odry, přibližně 4 km severně od Jantarové stezky, která byla lemována především ze strany Nízkého Jeseníku velkým počtem hlídkových strážnic. Strážnice se dostala již od 13. století do znaku města, kde si své místo uchovala dodnes. Osada díky své návaznosti na Jantarovou stezku podlehla i několika útokům. V roce 1241 byl Vyhnanov kompletně zničen a vypálen Tatary a o 14 let později, v roce 1253 Kumany. Díky těmto dvěma událostem se místní obyvatelé rozhodli založit novou osadu na pravém břehu Odry.

V letech 1428 – 1436 bylo panství v rukou Husitů, pod vedením vojevůdce Půchaly. Tento vojevůdce organizoval a vedl válečné výpravy do Opavy, Fulneka a Nového Jičina. Poté, co byli Husité vytlačeni, změnilo několikrát panství svého majitele. Prvními pány se zde stali páni ze Šternberka a to do roku 1446. Druhým panovnickým rodem, působícím v letech 1446 – 1519, byli páni z Lideřova a Fulštejna. Třetím, pro Odersko nejvýznamnějšími majiteli panství, byli v období 1533 – 1585 páni Ze Zvole. Nejvýznamnějším proto, že Jan Tomáš Ze Zvole, který vládl na území v letech 1554 – 1585, nechal v roce 1555 zřídit obuvnický a následující rok krejčovský cech. Dále vymohl po králi jarmark, který se konal dvakrát ročně. Za období jejich správy se dochovalo nejvíce písemností. Dalšími majiteli se stali, až do bitvy na Bílé

hoře, která proběhla v roce 1620, páni Pražmové z Bílkova. Po Bílé hoře bylo panství na 10 let císařským sequestrem. Poté se vlády nad Vyhnanovem ujali postupně páni z Vítberka, páni z Hodic a Lichnovští. V letech 1840 – 1864 spravovala oblast Charlota Fürstenberka, což byla neť kardinála z Olomouce. Zasloužila se o rozvoj města a založila nemocnici s chorobincem.

4.2 Vývoj po roce 1848

Po roce 1848, tehdy byly Odry vyčleněny jako soudní okres (1850 – 1941) spadající pod okresní hejtmanství v Opavě, panovala stejná situace jako před tímto rokem a panství kolovalo mezi několika majiteli. Po Charlote Fürstenberk, získal panství v dražbě roku 1864 hrabě Hohenburg. O dva roky později, v roce 1866, se pro Odry stala velice podstatná událost. Z Vídně sem byla přeložena firma Optimit. Ta v roce 1912 začala svojí specializací na gumárenské výrobky. V roce 1881 se zakládá tkalcovský cech. Druhou dražbou roku 1889, bylo město a přilehlé pozemky odkoupeny zemědělským pojišťovacím ústavem ve Vídni, za 671 tisíc zlatých. Rok 1891 napomáhá rozvoji průmyslu v dané oblasti. V tomto roce totiž byla dobudována železniční trať na trase Suchdol nad Odrou – Budišov nad Budišovkou. Dalším majitelem panství se stal rytíř Klobassa Zrenski, který jej za nedlouho prodal Lvovskému řediteli banky Mariu Lazarusovi, za 901 tisíc zlatých. V roce 1906, odkoupil Vyhnanov hrabě Ondřej Potocki za 1 850 000 korun. Po něm panství získal hrabě Dr. Adam Potocki. Od roku 1938, kdy ve volbách zvítězila Henleinova strana, byly Odry připojeny k Německé říši jako součást Sudetenlandu. Po válce byl obnoven systém fungující před rokem 1938. Dalším mezníkem ve vývoji se stal rok 1960. Tehdy došlo k redukci z dosavadních 13 krajů na pouhých 7 a zkoumané území tak spadalo do Severomoravského kraje. Příčinou redukce krajů bylo především ekonomicko-mocenské centrální řízení státu z Prahy a upevnění komunistického režimu. Toto správní rozdělení trvá až do roku 1990. Následný nástup demokracie má za důsledek dvě etapy.

První etapa probíhající v letech 1991 – 2001 vedla ke zrušení krajských národních výborů, k rozdělení veřejné správy na státní správu a samosprávu a vyvrcholila vytvořením krajů, jakožto vyšších územně správních celků (13 krajů + Praha). V rámci první etapy se 1. ledna 1995 vyčlenily dvě části obce Odry, Emauzy s Hynčicemi byly přiřčeny k obci Vražné. Další územní změnou, jenž nabyla platnost

k 1. 1. 1995, bylo vyčlenění dvou nově vytvořených obcí z města Odry a to sice Jakubčovice nad Odrou a Vražné. Poslední územní změnou v první etapě, která vešla v platnost k 1. 1. 1998, bylo vytvoření nové obce Kujavy z obce Fulnek. Druhá etapa vedla ke zrušení okresních úřadů a převedení správní činnosti na krajské úřady a obce s rozšířenou působností, s celkovým počtem 205, které vešly v účinnost k 1. lednu 2003. ORP převzali přibližně 80% pravomocí po okresních úřadech a plní funkci spojujícího článku mezi obcí a krajským úřadem. Vyhláškou č. 388/2004, jež nabyla platnost k 1. 1. 2005, došlo ke změně příslušnosti obce Fulnek a Vrchy ve prospěch ORP Odry, na úkor ORP Nový Jičín. Opačným směrem změnila příslušnost obec Jeseník nad Odrou.

Obr. č. 1 a 2: Dnes už zaniklý zámek v Odrách

Zdroj: www.zanikleobce.cz

Oderský hrad, byl zřejmě postaven v polovině 13. století, aby čelil nájezdům Tatarů. Koncem 13. století, jej nechal Moravský zemský hejtman přebudovat na pevný gotický hrad. Sídlo během svého působení procházelo mnoha přestavbami a měnilo postupně svou podobu na renesanční a později barokní zámek. V roce 1964, zámek pravděpodobně nešťastnou náhodou vyhořel. Neexistence zájmu o obnovu zámku z řad komunistické strany způsobila, že byl 7. 7. 1966 demonstrativně odstřelen a nahrazen betonovým nákupním střediskem.

5 OBYVATELSTVO

5.1 Vývoj počtu obyvatel

Jedním z nejdůležitějších demografických ukazatelů je vývoj počtu obyvatel. Se stále novými pokroky v lékařství a farmacii lze pozorovat neustálý trend v podobě nárůstu počtu obyvatel po celém světě, ovšem v našem případě se tento směr zkoumaného ORP příliš netýká. Sledované území je porovnáváno s okresem Nový Jičín, Moravskoslezským krajem a Českou republikou za časový úsek od roku 1869 až do roku 2001, kdy bylo realizováno poslední SLDB. Nejvíce patrný rozdíl je ve srovnání ORP s Moravskoslezským krajem. V kraji došlo ke zvýšení počet obyvatel v letech 1869 - 2001 takřka o 700 816 osob (224,2 %). Nejvyšší nárůst zaznamenal kraji v období mezi rokem 1950 – 1980. Naopak Odersko se vyznačuje spíše úbytkem obyvatel. Tato ztráta dosáhla v letech 1869 – 2001 hodnoty -3 421 osob a jedná se o snížení v relativní hodnotě -16,2 %. V případě okresu Nový Jičín a České republiky nebyl zaznamenán tak výrazný nárůst, jako v případě Moravskoslezského kraje. V okrese došlo ke zvýšení počtu osob o 51 092, což je pro ilustraci 146,9 procentní nárůst a podobný vývoj se týká i České republiky, kde počet obyvatel vzrostl ve sledovaném období přibližně o 2 664 597, což představuje přírůstek v hodnotě 135,2 %.

Tab. č. 3: Vývoj počtu obyvatel v ORP Odry pomocí bazického a řetězového indexu v letech 1869 - 2001

rok	počet obyvatel	Bi	Ři
1869	21 099	100,0	100,0
1880	20 700	98,1	98,1
1890	20 549	97,4	99,3
1900	20 643	97,8	100,5
1910	21 085	99,9	102,1
1921	18 961	89,9	89,9
1930	20 159	95,5	106,3
1950	14 837	70,3	70,3
1961	17 018	80,7	114,7
1970	17 154	81,3	100,8
1980	18 096	85,8	105,5
1991	17 768	84,2	84,2
2001	17 678	83,8	99,5

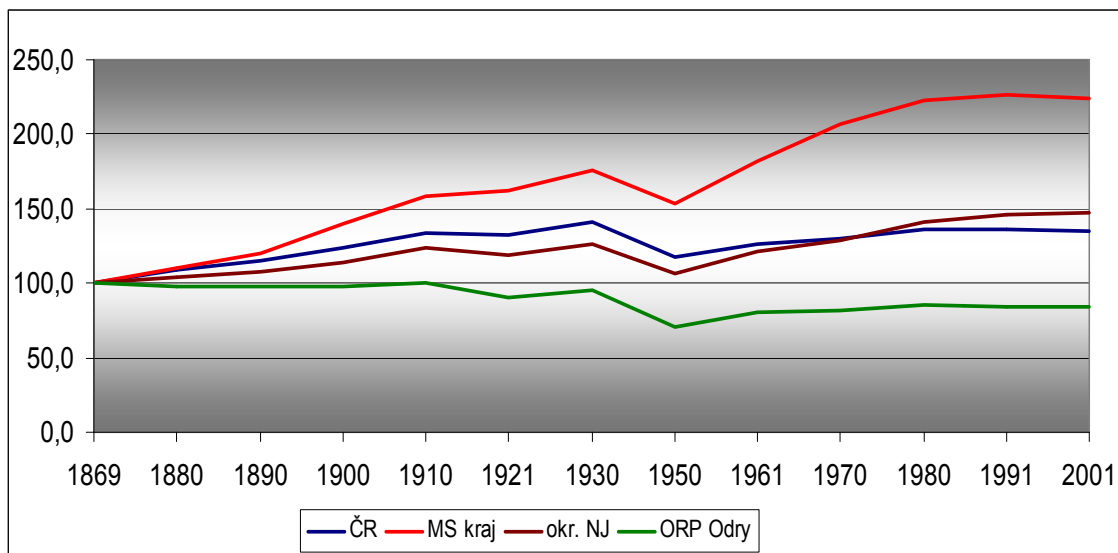
Zdroj: Historický lexikon obcí České republiky 1869 – 2005, vlastní výpočty

Ve sledovaném období mělo ORP nejvyšší počet obyvatel k censusu roku 1869, tehdy se hodnota pohybovala těsně pod hranicí 21 100 obyvatel. Další vývoj zachycuje nepříliš výrazné změny v podobě nepatrného poklesu do roku 1900 a nevýrazného nárůstu v roce 1910. V této době dosahoval počet lidí druhé nejvyšší hodnoty ve zkoumaném období a to 21 085 přítomných osob v ORP. Při sčítání v roce 1921, které jako historicky první organizovala samostatná Československá republika, byly zachyceny následky války a chřipky. Ačkoliv území nebylo přímo zasaženo, počet obyvatel se snížil vůči roku 1869 o 10,1 %. Následný census v roce 1930 zaznamenává nárůst populace na rozdíl od roku 1921 v celkové míře 1 198 osob. Hlavní podíl na zvýšení má doznívající vliv přílivu osob do měst a obcí s maximální hranicí 5 000 obyvatel. Dvacetiletá odmlka ve sčítání lidu, způsobena druhou světovou válkou, zapříčinila chybějící dostupné informace za rok 1940. Až v roce 1947 proběhl poválečný soupis obyvatel. Jenže tato data nejsou přesná, hlavně díky sčítací metodice přítomné populace. Census roku 1950, který se poprvé řídil metodikou sčítání počtu osob podle bydličního, nikoliv podle přítomného obyvatelstva, zaznamenal rapidní pokles v hodnotě 29,7 %, což činilo 6 262 osob oproti roku 1869. Příčinou nebyla jen zmíněná druhá světová válka, ale i následný odsun německy mluvícího obyvatelstva ze Sudet, do něhož oblast ORP spadalo.

Sčítání v letech 1961, 1970 a 1980 se vyznačuje přírůstkem obyvatel v rozmezí 10 až 15 % oproti roku 1950. Je to způsobeno především kolektivizací venkova (probíhala koncentrace zemědělské výroby), populační politikou a migrací obyvatel v řádech tisíců, převážně z Moravy a středního až severozápadního Slovenska. Poslední dva censuses v roce 1991 a 2001 zachycují pozvolný pokles počtu obyvatel, pohybující se přibližně okolo -2 % oproti roku 1980. Tehdy byla naposled zaznamenána hodnota přes 18 000 bydlicích osob na území ORP Odry. Ani nejnovější data, pořízená k 31. 12. 2008 nenasvědčují tomu, že by počet obyvatel v ORP narůstal. Naopak se postupně, ale ne příliš výrazně propadl o -3 %, na 17 475 osob, vůči roku 1980. Jakým směrem se ubírá demografický vývoj počtu obyvatel v ORP Odry, nám odhalí až chystaný census, plánovaný na březen roku 2011. U jediné obce v celém regionu (Jakubčovice nad Odrou) byl zpozorován v letech 1869 – 2008 celkový nárůst hodnoty obyvatel. Nic na tom neměnil ani fakt, jenž vedl k odsunu Němců po II. světové válce. Toto obyvatelstvo bylo nahrazeno především lidmi z okolních vesnic (Luboměř, Spálov) a rodinami až z Valašska, zejména pak z ORP Valašské Klobouky. Tuto migraci zapříčinil především

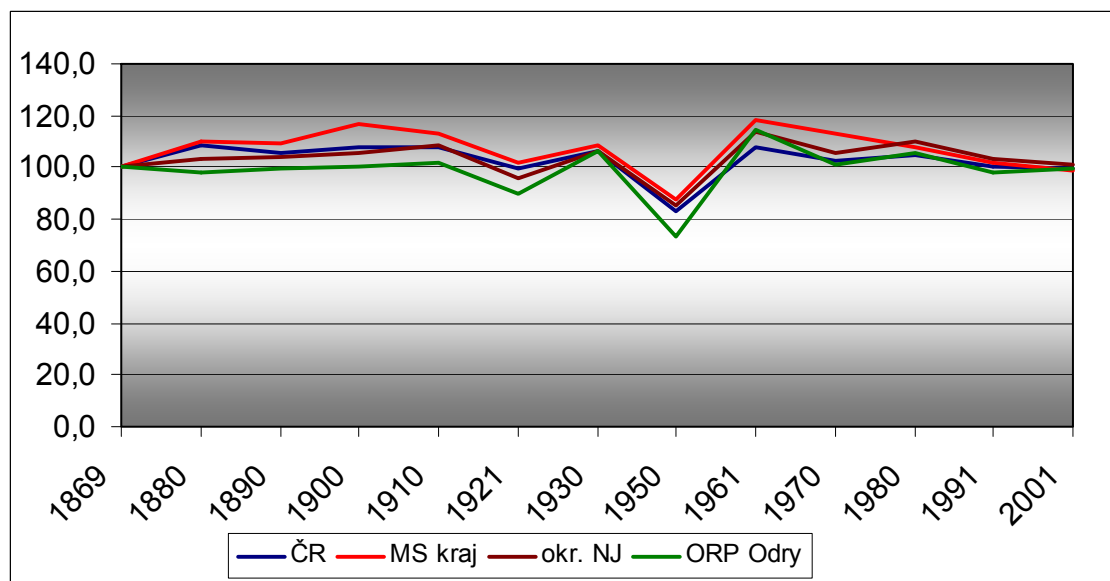
dostatek pracovních míst, který nabídl místní těžařský a zpracovatelský průmysl stavebního kamene.

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel v letech 1869 - 2001 na základě bazického index

Zdroj: Historický lexikon obcí České republiky 1869 – 2005, vlastní úpravy

Graf č. 2: Vývoj počtu obyvatel v letech 1869 - 2001 na základě řetězového indexu

Zdroj: Historický lexikon obcí České republiky 1869 – 2005, vlastní úpravy

5.2 Struktura obyvatel podle vybraných demografických ukazatelů

Struktura obyvatelstva v ORP prošla výraznější změnou u počtu žen a hodnoty obyvatel v předproduktivním věku. V roce 2001 se nacházelo na zkoumaném území přibližně o 1 551 žen více, než tomu tak bylo v roce 2008. Tento jev se výrazně

podepsal v hodnotě indexu feminity, jenž za rok 2001 dosahoval hodnoty téměř 142, což představovalo, že na Oděrsku žilo skoro jeden a půl krát více žen než mužů. Zjištění indexu feminity za rok 2008 ukázalo vyrovnaní počtu žen a mužů a index byl ustálen s nepatrnou dvou bodovou hodnotou navíc ve prospěch žen. Snížení počtu osob v předproduktivním věku a navýšením hodnoty poproduktivních obyvatel, dokazuje stárnutí populace v ORP Odry. V roce 2001 se nacházelo na území o 496 mladých lidí více než tomu tak bylo v roce 2008. Počet seniorů se zvýšil za sledované období o 271 osob starších 65 let a více. Počet produktivních obyvatel zaznamenal jen nepatrné změny, ale za to pozitivním směrem. Nárůst u této skupiny byl pouhých 14 lidí. Celkově za toto časové období ubylo v ORP 203 obyvatel.

Druhý důkaz o stárnutí populace nám prezentuje index závislosti I. Jeho hodnota byla snížena o 4 body v letech 2001 a 2008. Další doložené stárnutí obyvatel na Oděrsku uvádí index závislosti II. Tato hodnota byla zvýšena o 2,1 za sledované období. Upravený index stáří, který nám reflektuje kolik je v populaci obyvatel ve věku 65 let a více na 100 obyvatel ve věkové kategorii 0 – 14 let, dosahuje průměrné hodnoty 0,86 za celé ORP. Nejstarší populace se nachází v obci Luboměř, tady index dosahuje veličiny 1,44 a naopak nejnižší index stáří má obec Heřmanice u Oder, mající hodnota na úrovni 0,46. Snížení indexu ekonomického zatížení o hodnotu 1,9 nám vypovídá o zvýšení počtu obyvatel v produktivní kategorii i přes celkové snižování počtu osob na Oděrsku.

Tab. č. 4: Struktura obyvatelstva podle věku ORP Odry v letech 2001 a 2008

Rok	Počet obyvatel	z toho ženy	z toho ve věku					
			0-14		15-64		65 a více včetně nezjištěných	
			abs.	%	abs.	%	abs.	%
2001	17 678	1 0367	3 216	18,2	12 407	70,2	2 055	11,6
2008	17 475	8 816	2 720	15,6	12 429	71,1	2 326	13,3

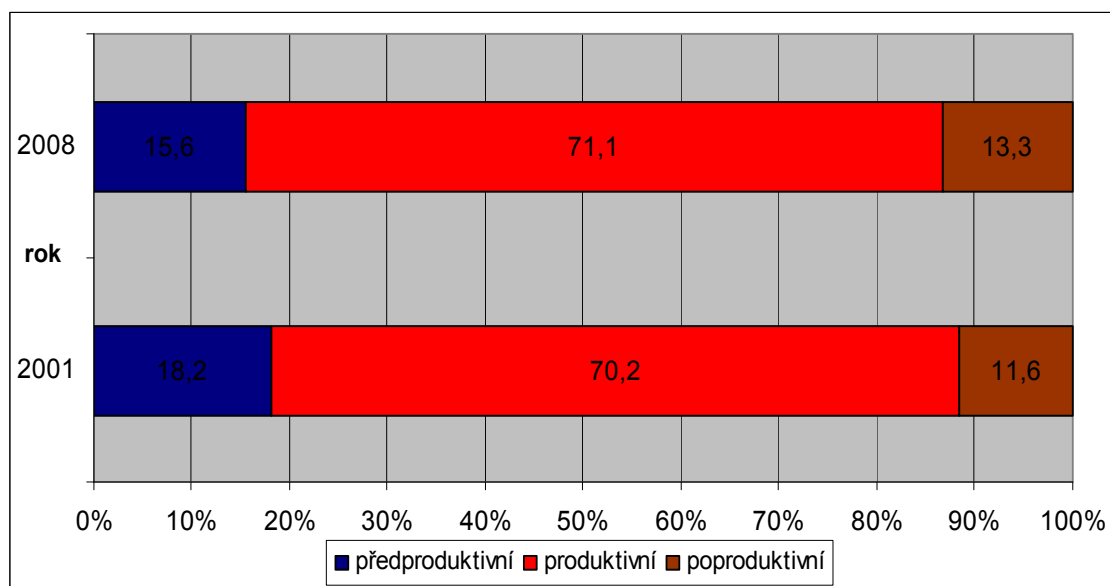
Zdroj: SLDB 2001, vlastní výpočty

Tab. č. 5: Vybrané indexy obyvatelstva ORP Odry v letech 2001 a 2008

Rok	Index feminity	Index stáří	Index ekonomického zatížení	Index závislosti I	Index závislosti II
2001	141,8	0,64	42,5	25,9	16,6
2008	101,8	0,86	40,6	21,9	18,7

Zdroj: SLDB 2001, vlastní výpočty

Graf č. 3: Struktura obyvatelstva ORP Odry podle produktivity v roce 2001 a 2008

Zdroj: SLDB 2001, vlastní úpravy

Při sčítání lidu, domů a bytů se v roce 2001 hlásilo k české, moravské a slezské národnosti celých 95,6 % obyvatel na území ORP Odry. Podle mého názoru toto šetření nemá patřičnou vypovídací hodnotu, z důvodu převažujícího se přihlášení především k české národnosti, čímž je tak opomíjena skutečná národnost ať už moravská nebo slezská. Nejvíce obyvatel přihlášených k české národnosti bylo v obci Vrchy, plných 100 %, ale z toho pouhých 0,4 % dotazovaných se hlásilo k moravské národnosti. Další národnostně homogenní obcí s 99,4 % Čechů je obec Spálov. Zde bylo k moravské národnosti přihlášeno pouze 3,4 % obyvatel, ke slezské žádný. Samotnou podstatu sčítání pochopilo pouze 7,4 % (z celkového počtu 97,4 %) obyvatel v Jakubčovicích nad Odrou a 6,1 % (z celkového počtu 98,5 %) obyvatel z Luboměře, jenž se prohlašuje za Moravany. Ačkoliv ORP leží z větší části na historické půdě Moravy, tak i přes to na jeho území nepatrně zasahuje historická oblast Slezska. Bohužel se tyto okolnosti takřka vůbec neprojevují ve struktuře obyvatelstva. Jediné tři obce zaznamenaly slezskou národnost a to obec Fulnek, kde je 0,4 % Slezanů z celkového počtu 97 %, obec Odry, ve které bydlí 0,2 % z celku 97,3 % a obec Jakubčovice nad Odrou, kde podíl slezské národnosti činí pouhých 0,1 % z celkového počtu 97,4 % Čechů.

Nejvíce obyvatel přihlášených ke slovenské národnosti mají obce Heřmánky (3,8 %) a Makovice (2,4 %). Polská národnost má zastoupení pouze ve třech obcích, ve Fulneku, v Luboměři a Odrách a to vždy shodně po 0,2 % obyvatel. Jelikož se jednalo o území Sudet, oblast zde vykazuje vyšší zastoupení počtu Němců, než je průměr v České

republiky. V sedmi z desíti obcí se obyvatelé přihlásily ke své německé národnosti, z toho největší podíl má obec Heřmánky (2,5 %) a obec Jakubčovice nad Odrou se 1,3 % Němců. Romskou populaci je téměř nemožné statisticky zjistit, jelikož na základě znalostí vlastního kontextu vím, že 0,1 % Romů v ORP opravdu není. Jedná se o daleko větší číslo, než které ve skutečnosti SLDB za rok 2001 poskytuje.

Tab. č. 6: Struktura obyvatel podle národnosti za vybrané územní celky v roce 2001

Území	Počet obyvatel	Podíl obyvatel podle národnosti (%)					
		česká, morav. a slezská	slovenská	romská	polská	německá	ostatní
Česká republika	10 230 060	94,2	1,9	0,1	0,5	0,4	2,9
Moravskoslezský kraj	1 269 467	90,3	3,4	0,1	3,1	0,3	2,8
okr. Nový Jičín	159 925	95,2	2	0,2	0,1	0,2	2,3
ORP Odry	17 678	95,6	1,8	0,1	0,1	0,6	1,8

Zdroj: SLDB 2001

Náboženské směry, ať už křesťanství nebo jakýkoliv jiný dogmatický směr se na našem území nepyšní takové oblibě jakou tomu je u nejbližších zahraničních sousedů. Tento fakt je dán především komunistickým režimem, který u nás vládl více jak 40 let a kterému se podařilo, ne zcela, ale z větší míry vymýt křesťanství z mysli slezského, moravského a českého národa. Zatím co v 50. letech došlo v Polsku k politickým změnám, tzv. období režimní oblevy (tlak na církve postupně slábl), u nás tomu bylo právě naopak. Dnešních 32,1 % věřících žije především na malých vesnicích po celé České republice. Celorepublikový nadprůměr, jenž si ORP drží v počtu věřících, je dán především vyšším počtem malých obcí, které se v ORP nacházejí. Tři obce dokonce převyšují 60%ní hodnotu věřícího obyvatelstva. Jsou to obce Spálov, tady počet věřících dosahuje 62,3 %, Heřmanice u Oder s 62,2 % věřících a Luboměř s počtem 60,3 % věřícího obyvatelstva. Na druhou stranu dosahují čtyři obce více jak 50%ní podíl v počtu nevěřících a jsou to Vrchy (60,3 %), Odry (58,1 %), Jakubčovice nad Odrou (53,3 %) a Fulnek (50,6 %). Hodnota nezjištěné religiozity se vyšplhala přes 10%ní hranici pouze u dvou obcí a to u obce Spálov, zde se počet nezjištěných pohybuje kolem 12,1 % a obce Heřmánky, tady podíl kulminuje kolem 10,8 %.

Tab. č. 7: Struktura obyvatel podle náboženského vyznání za vybrané územní celky v roce 2001

Území	Počet obyvatel	Podíl obyvatelstva podle náboženského vyznání (%)		
		věřící	bez vyznání	nezjištěno
Česká republika	10 230 060	32,1	59,1	8,8
Moravskoslezský kraj	1 269 467	40,2	52,3	7,5
okr. Nový Jičín	159 925	39,1	52,7	8,2
ORP Odry	17 678	41,8	51,6	6,6

Zdroj: SLDB 2001

Obyvatelstvo ORP Odry zaostává ve srovnání s vybranými územními jednotkami jednoznačně za celorepublikovým průměrem v podílu syntetického ukazatele vzdělanosti o 0,23 bodu a o celé 4 % v podílu počtu obyvatel s vysokoškolským vzděláním. Tento ukazatel je ovlivněn především absencí vysoké školy, gymnázia či většího počtu lyceijního studia a středních škol na sledovaném území. V ORP se nacházejí pouze tři střední školy. V Odrách to je Střední pedagogická a střední zdravotnická škola svaté Anežky České, tady mohou mladí lidé získat vzdělání v oboru sociální činnosti, ošetrovatelství nebo formou pedagogického lycea a Střední škola Odry, která poskytuje výuční programy v oboru kadeřnictví, kosmetiky a krejčovství. Ve Fulneku se nachází odloučené pracoviště střední školy sídlící v Šenově u Nového Jičína a poskytuje zde vzdělání v oboru zámečnictví, obrábění kovů, elektrikářství a elektrotechnických a strojně montážních prací.

Nejvyšší počet vysokoškolsky vzdělaných osob mají města Odry (5,5 %) a Fulnek (4,5 %). Ostatní obce nepřesahují 4%ní podíl obyvatel s vysokoškolským titulem. Naopak nejnižší počet vysokoškoláků mají obce Vražné (1,6 %) a Heřmanice u Oder, kde ukazatel dosahuje vůbec nejnižší hodnoty 1,5 % a za republikovým průměrem tak zaostává o více než 7 %. Bohužel, ani jedna z obcí v ORP se příliš nepřibližuje celorepublikovému průměru syntetického ukazatele vzdělanosti. Nejvyšší ukazatel mají obce Odry a Jakubčovice nad Odrou, zde hodnota dosahuje stejné úrovně 2,01. Na druhou stranu nízký ukazatel vzdělanosti mají v obci Heřmanice u Oder 1,84 a celkově nejnižší vzdělaností trpí obec Heřmánky s ukazatelem o hodnotě 1,77, což je 0,44 bodu pod celorepublikovým průměrem. Intercensální období, mezi SLDB 1991 a 2001, má charakter zvyšující se míry vzdělanosti na sledovaném území. Došlo ke snížení počtu osob bez, nebo pouze se základním vzděláním o 12 %. Nejvyšší nárůst byl zaznamenán u osob se středním vzděláním s maturitou a vyšším odborným vzděláním a to

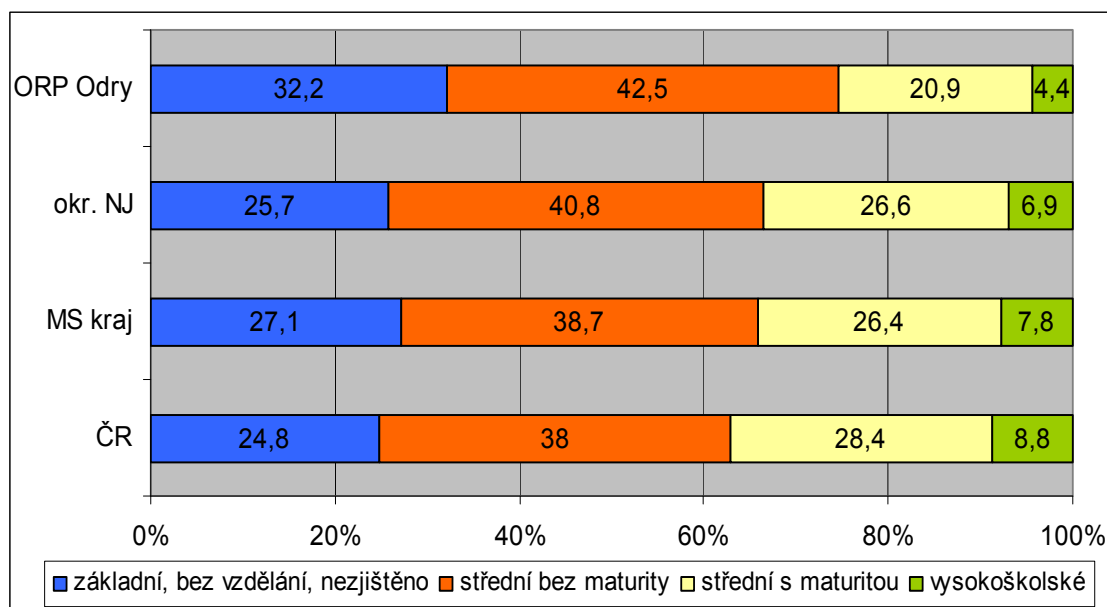
o 5,6 %. Druhý nejvyšší nárůst byl zachycen u osob, patřící do skupiny se středním vzděláním bez maturity a výučním listem, o 5,2 %. Podíl vysokoškolsky vzdělaných osob v intercensálním periodě vzrostl o 1,3 %. Tento celkový trend růstu vzdělanosti v ORP zvýšil syntetický ukazatel vzdělanosti o hodnotu 0,19 na konečný stav v roce 2001, jenž se pohyboval kolem 1,98. Pokud by tento nárůst trval i nadále a v takové míře jako doposud, můžeme se při SLDB v roce 2011 těšit výraznému přiblížení k celorepublikové hodnotě syntetického ukazatele vzdělanosti, který činí 2,21.

Tab. č. 8: Struktura obyvatel podle dosaženého vzdělání v roce 2001

Území	Obyvatelstvo 15 let a starší	z toho (%)				syntetický ukazatel vzdělanosti
		základní, bez vzdělání a nezj.	vyučení a střed. bez maturity	střední s maturitou a vyš. odborné	vysoko- školské	
Česká republika	8 575 198	24,8	38	28,4	8,8	2,21
Moravskoslezský kraj	1 051 687	27,1	38,7	26,4	7,8	2,15
okr. Nový Jičín	131 262	25,7	40,8	26,6	6,9	2,15
ORP Odry	14 462	32,2	42,5	20,9	4,4	1,98

Zdroj: SLDB 2001, vlastní výpočty

Graf č. 4: Vzdělanostní struktura obyvatel ve vybraných územních jednotkách v roce 2001

Zdroj: SLDB 2001, vlastní úpravy

Tab. č. 9: Vývoj vzdělanosti obyvatel ORP Odry v letech 1991 – 2001

Rok	Obyvatelstvo 15 let a starší	z toho (%)				syntetický ukazatel vzdělanosti
		základní, bez vzdělání a nezj.	vyučení a střed. bez maturity	střední s maturitou a vyš. odborné	vysoko- školské	
1991	14 781	44,3	37,3	15,3	3,1	1,79
2001	14 462	32,2	42,5	20,9	4,4	1,98

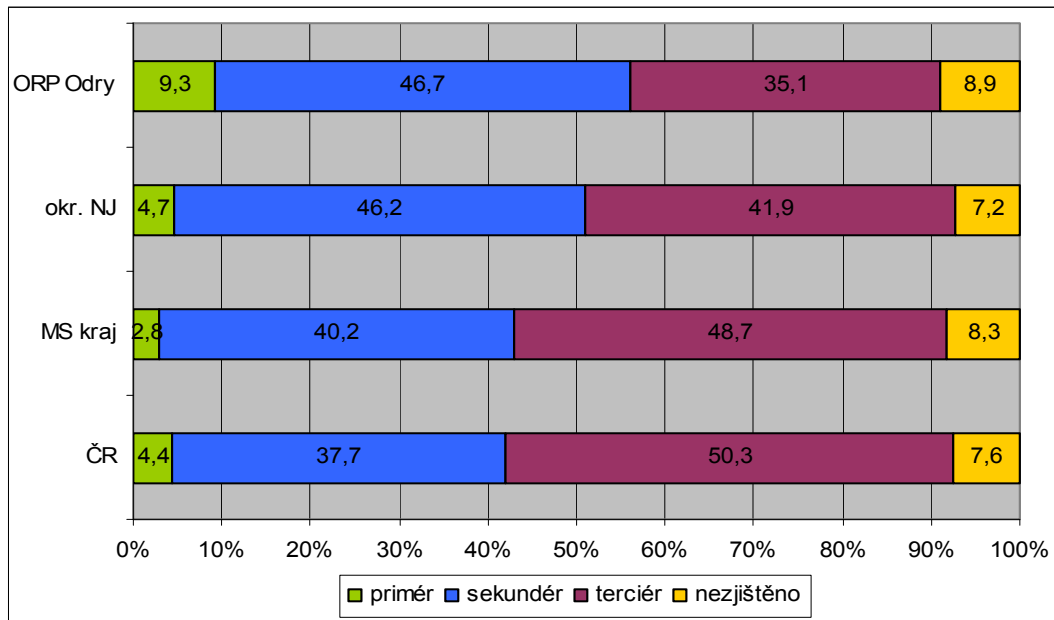
Zdroj: SLDB 1991 a 2001, vlastní výpočty

V porovnání s vybranými územními jednotkami, jsou ve struktuře ekonomicky aktivního obyvatelstva (EAO) patrné značné rozdíly. ORP Odry dosahuje nejvyššího počtu ekonomicky aktivních osob v primární a sekundární sféře hospodářství. V priméru, tedy v zemědělství, lesnictví a rybolovu bylo v roce 2001 zaměstnáno více jak 9 % EAO. Hodnota sekundéru, zahrnující průmysl a stavebním sektor, přesahovala hranici 45 %, konkrétně 46,7 % EAO. Bonita terciéru, nazývaného též jako sektor služeb, dosahuje vůbec nejnižší míry ve sledovaných územních jednotkách (35,1 %). Tímto tak zaostává za celorepublikovým průměrem o 15,2%ní podílu EAO. Co se týče osob bez udání hospodářského odvětví, tak v tomto ukazateli území ORP jednoznačně vede a to až o 1,3 % za celorepublikovým průměrem.

Při SLDB v roce 2001, došlo oproti sčítání konaného v roce 1991 k celkovému poklesu EAO ke střednímu stavu obyvatel za zmíněné období o 6,4 %. Největší změnu zaznamenal primární sektor hospodářství, jenž ztratil nejvíce EAO. Na ztrátě více jak 13 % EAO, konkrétně 13,4 %, se nejvíce projevila změna politického systému po roce 1989, na kterou v následujících letech navazuje tzv. restrukturalizace národního hospodářství. Také odvětví průmyslu a stavebnictví prošlo změnou, ale ne tak razantní jako sektor primární. Zde se jedná o 4%ní ztrátu počtu EAO. Nejvyšší nárůst zaznamenalo odvětví služeb, tady dosáhla hodnota navýšení bez mála 12 %. Tento nárůst je příčinou ekonomické restrukturalizace hospodářství, při kterém dochází k přesunu EAO z priméru a sekundéru do terciérní sféry. Výsledky SLDB za rok 2001, nám mimo jiné, prezentují strukturu počtu ekonomicky aktivních osob v jednotlivých obcích podle hospodářského odvětví. Obcemi s nejvyšším podílem osob v primární sféře, jenž vyšplhal přes 20%ní podíl, se staly Vrchy (24 %), Mankovice (21,8 %) a Luboměř (21,4 %). Za sekundér dosáhly pouze dvě obce více jak 50%ní podíl EAO. Jsou to Jakubčovice nad Odrou (54 %), kde leží kamenolom provozující firmou Eurovia s.r.o. a obec Spálov, ve které působila firma na poli dřevařského průmyslu (společnost

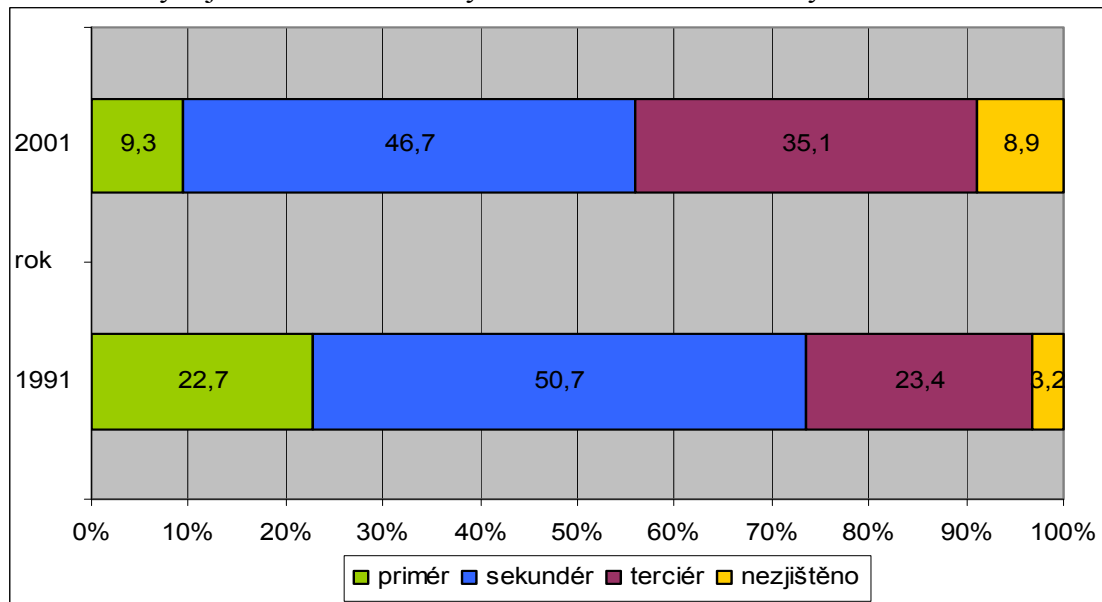
Dřevěné interiéry Spálov s.r.o. je nyní v likvidaci). Nejvyšší počet EAO byl zaznamenán v Odrách (38,5 %) a Fulneku (34,7 %). Tento výsledek je přiřazen populačně nejčetnějším obcím na celém území ORP.

Graf č. 5: Ekonomicky aktivní obyvatelstvo za vybrané územní celky podle odvětví v roce 2001

Zdroj: SLDB 2001, vlastní úpravy

Graf č. 6: Vývoj odvětvové struktury EAO na území ORP Odrá v letech 1991 - 2001

Zdroj: SLDB 1991 a 2001, vlastní úpravy

Tab. č. 10: Struktura obyvatel podle ekonomické aktivity za vybrané územní celky v roce 2001

Území	Počet EAO	primér		sekundér		terciér		bez udání odvětví	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
ČR	5 253 400	230 475	4,4	1 980 672	37,7	2 644 418	50,3	397 835	7,6
MS kraj	630 679	17 671	2,8	253 251	40,2	307 174	48,7	52 583	8,3
okr. NJ	80 186	3 808	4,7	37 045	46,2	33 562	41,9	5 771	7,2
ORP Odry	8 740	809	9,3	4 080	46,7	3 068	35,1	783	8,9

Zdroj: SLDB 2001

Tab. č. 11: Vývoj struktury EAO podle odvětví ORP Odry v letech 1991 – 2001

Rok	Počet EAO	primér		sekundér		terciér		bez udání odvětví	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1991	9 880	2 247	22,7	5 009	50,7	2 311	23,4	313	3,2
2001	8 740	809	9,3	4 080	46,7	3 068	35,1	783	8,9

Zdroj: SLDB 1991 a 2001

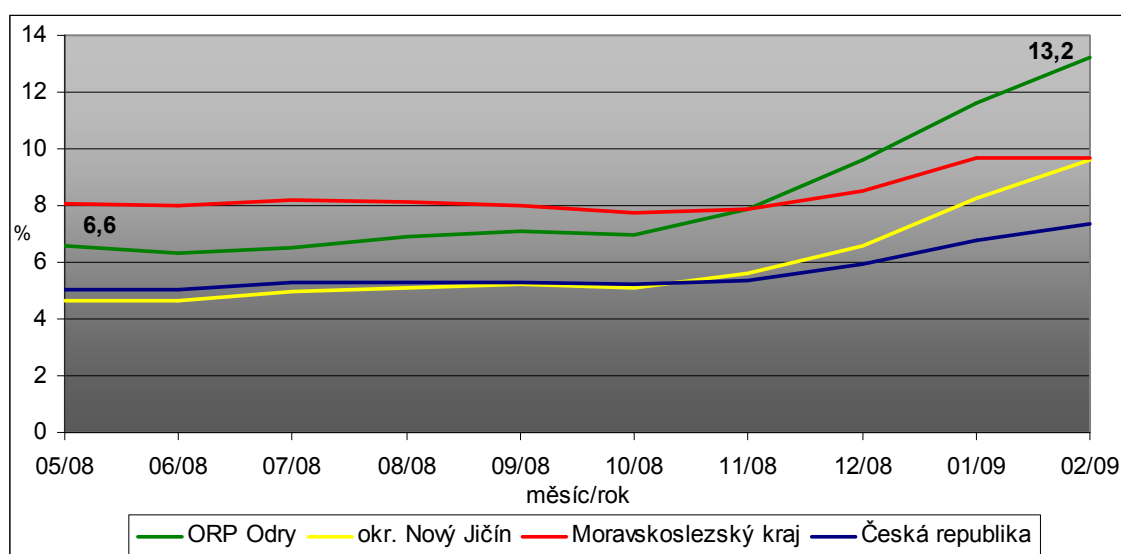
Samotné ORP vyznačující se především jako vnitřní periferie v rámci České republiky, trpí nedostatkem pracovních příležitostí a uplatnění mladých lidí. Lokalizace průmyslu a zemědělské výroby není ideální a tím tak strádá sektor služeb, který by přilákal nejvíce lidí na Odersko. Na celkovém trendu snižování míry nezaměstnanosti na našem území, sledovaného od roku 2005, tehdy se mimo jiné změnila metodika výpočtu nezaměstnanosti, se za hlavní příčinu bere čerpání ze strukturálních fondů Evropské unie. Specializace těchto fondů byla především v oblasti místního rozvoje, rozvoje infrastruktury a vytváření nových pracovních míst. Rok 2008 přinesl nejnižší míru nezaměstnanosti ve všech sledovaných územních jednotkách. V rámci okresu Nový Jičín se dokonce oproti roku 2005 jednalo o více jak poloviční pokles nezaměstnanosti. ORP zaznamenalo pokles v letech 2005 – 2008 o 6,7 % a předstihlo tak celorepublikové snížení, které činilo 2,9 %. Zvýšení míry nezaměstnanosti v roce 2009 o 6,2 % zapříčinila hospodářská krize, vyvolána na podzim roku 2008. Následné dva roky 2009 a 2010 se tak staly dalším synonymem pro nárůst počtu nezaměstnaných a zvýšily nedůvěru obyvatel v bankovní systém. V dnešní době je v ORP Odry více jak 3 000 nezaměstnaných osob (viz. kap. Trh práce).

Tab. č. 12: Míra nezaměstnanosti ve vybraných územních jednotkách k 31. 3. v letech 2005 - 2010

Území	nezaměstnanost k 31.3. (%)					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Česká republika	9,4	8,8	7,3	5,6	7,7	9,7
Moravskoslezský kraj	15,5	14,2	12,1	8,9	11,0	12,7
okr. Nový Jičín	12,0	10,8	8,3	5,4	10,6	13,3
ORP Odry	14,7	13,8	10,2	8,0	14,2	18,1

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

Graf č. 7: Míra nezaměstnanosti ORP Odry při nástupu hospodářské krize v letech 2008 – 2009

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, vlastní úpravy

5.3 Pohyb obyvatel

Střední stav obyvatelstva nevykazuje žádné radikální změny až na jednu, při které se snížil počet obyvatel v letech 1991 – 2001 o více jak 8 %. Příčinou byla změna politického systému a odliv mladých obyvatel do větších měst. Od roku 2001, kdy střední stav obyvatel dosahoval hodnoty 17 684 osob, odstartovala v celém ORP populační ztráta. Přirozený přírůstek měl nejvyšší hodnotu v roce 1991 a to bez mála 100 osob. Jediným záporným obdobím byl rok 2005, tehdy se hodnota pohybovala kolem -1 obyvatele. Taktéž počet živě narozených byl nejvyšší v roce 1991, o 83 osob oproti roku 2008. Nejméně dětí se narodilo v roce 2006 (175). Na druhou stranu se počet zemřelých vyšplhal skoro ke dvěma stovkám v roce 2007, konkrétně zemřelo 191 obyvatel. Hrubá míra porodnosti se za sledované období nedostala pod 10 ‰ a za poslední roky kulminuje pod hranicí 12 ‰, čímž se pomalu přibližuje maximálně zjištěné hodnotě v roce 1991 (14,8 ‰). Hrubá míra úmrtnosti držela do roku 2001

hranici pod 10 %, poté měla svůj pohyb, až na výjimku v roce 2006 (9,6 %), v rozmezí 10 – 11 %. Migrační přírůstek v ORP Odry se po celou sledovanou dobu pohybuje v záporných hodnotách a nejvyššího úbytku dosahuje opět v roce 1991. Celkově v tomto ukazateli vévodí město Fulnek, u kterého nastaly ztráty v řádu desítek obyvatel za rok. Celkový přírůstek obyvatel měl rozmezí v kladných číslech do roku 2001. Výraznější opačný vývoj nastal až v roce 2005 a 2006, kdy atakoval hranici -60 osob.

Tab. č. 13: Pohyb obyvatel na území ORP Odry v letech 1991 – 2008

Rok	stř. stav obyvatel	živě narození	počet zemědělců	hmp (%)	hmú (%)	přirozený přírůstek	migrační přírůstek	celkový přírůstek
1991	19 288	285	187	14,8	9,7	98	-79	19
2001	17 684	191	165	10,8	9,3	26	-10	16
2005	17 579	179	180	10,2	10,2	-1	-51	-52
2006	17 524	175	168	10,0	9,6	7	-65	-58
2007	17 493	203	191	11,6	10,9	12	-19	-7
2008	17 483	202	180	11,6	10,3	22	-33	-11

Zdroj: Územní změny, počty obyvatel, narození, zemědělci, stěhování (1971-2008) - ČSÚ, vlastní výpočty

5.4 Dojížd'ka a vyjížd'ka za prací

Nejaktuálnější dostupná data pro tuto část kapitoly o obyvatelstvu, formovanou na základě trhu práce, jsou pouze ze sčítání, lidu, domů a bytů pořízené v roce 2001. Proto se nebude jednat o příliš aktuální informace, jež nám poskytnou až SLDB 2011. Při srovnání situace v roce 1991 a 2001, lze zjistit nárůst počtu vyjíždějících přibližně o 13 % a snížení hodnoty dojíždějících o 6 %. Celková míra salda vzrostla za sledované období o 43 % (520 osob). Rok 2001 zaznamenal v ORP 8 740 ekonomicky aktivních obyvatel, z toho 36,2 % obyvatel (3 194) vyjíždělo za prací v rámci území ORP, okresu Nový Jičín a jiných okresů. Region tak nabývá převážně vyjížd'kového charakteru. Nejvíce lidí vyjíždí z obce Luboměř (70,6 %) a Vrchy (66,1 %). Tento fakt je dán především periferním umístěním obou vesnic. Dalších 5 obcí dosahuje více jak 60%ní vyjížd'ku EAO. Necelých 10 % obyvatel vyjíždí z ORP za prací v rámci jiného okresu než je Nový Jičín. Dojížd'ka za rok 2001 dosáhla hodnoty 22,6 %, což představuje 1 979 ekonomicky aktivních obyvatel. Nejvyšší dojížd'ku zaznamenaly města Fulnek a Odry, kde sídlí oproti ostatním obcím vyšší počet zaměstnavatelů (např. Fulnek - MASSAG Stamping a.s., Odry - Semperflex Optimit s.r.o., Městská nemocnice v Odrách). Odry se

tak staly jedinou obcí na celém území ORP, do které přicestuje více osob za prací, než z ní vyjede. Necelé 4 % obyvatel dojíždí za prací v rámci jiného okresu.

Tab. č. 15: Počet vyjíždějících a dojíždějících v ORP Odry

Vyjíždějící/dojíždějící	1991	2001
počet obyvatel	17 768	17 678
počet EAO	9 880	8 740
vyjíždějící v rámci ORP a okr.	2 123	2 302
dojíždějících v rámci ORP a okr.	1 604	1 637
vyjíždějící do jiných okresů	653	862
dojíždějících z jiných okresů	496	342
vyjíždějící do zahraničí	9	30
celkem vyjíždí	2 795	3 194
celkem dojíždí	2 100	1 979
Saldo	-695	-1215

Zdroj: SLDB 2001 a 1991, vlastní výpočty

Tab. č. 14: Dojížd'ka a vyjížd'ka obyvatel za prací v ORP Odry v roce 2001

Obec	Počet obyvatel	Počet EAO	Vyjížd'ka z obce	Dojížd'ka do obce	Saldo
Fulnek	6 053	2 977	990	595	-395
Heřmánky	157	76	37	35	-2
Heřmanice u Oder	339	177	107	17	-90
Jakubčovice n. Odrou	691	389	234	155	-79
Luboměř	411	201	142	4	-138
Makovice	592	275	171	114	-57
Odry	7 444	3 648	881	969	88
Spálov	920	429	259	56	-203
Vražné	842	447	293	33	-260
Vrchy	229	121	80	1	-79
Celkem	17 678	8 740	3 194	1 979	-1 211

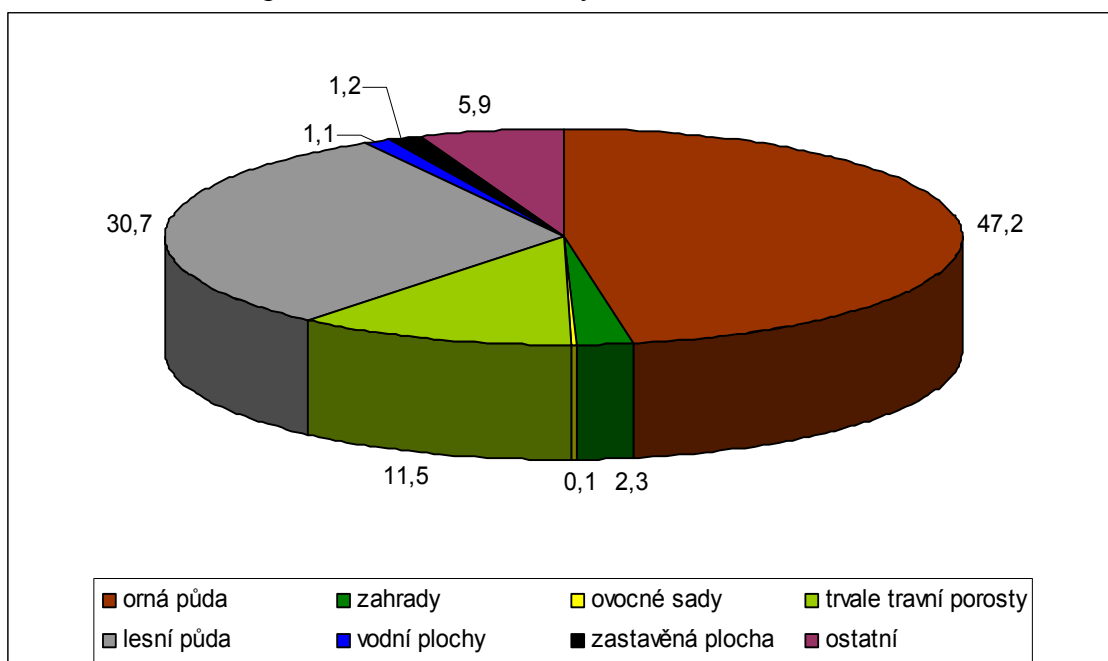
Zdroj: SLDB 2001, vlastní výpočty

6 HOSPODÁŘSTVÍ

6.1 Zemědělství

Sledované území ORP nesplňuje ideální podmínky pro zemědělskou produkci rostlinného či živočišného charakteru. A to i přes necelý 10%ní podíl EAO v priméru. Tento ukazatel spíše poukazuje na patřičnou zaostalost regionu. Kolektivizaci zemědělské půdy v 50. letech a následné intenzivní využití a velkoplošné odlesnění, znemožnilo soukromé obdělávání půd, nástupu nových metod a technologií pro efektivnější využití půdního fondu. Proto se tento krok stal důsledkem dnešní situace, ve které je okolo dvou třetin zemědělské zeminy v ČR ohrožováno erozí. Po změně politické situace v listopadu roku 1989 došlo k částečné restituci pozemků, ale také k poklesu EAO v letech 1991 – 2001 o 13,5 % v zemědělství, lesnictví a rybolovu. Celkový podíl zemědělské půdy na rozloze ORP je 61,2 %. Z toho má nejvyšší podíl orná půda (47,2 %), dále lesní půda (30,7 %), trvale travní porosty (11,5 %), zahrady (2,3 %) a nejmenší podíl ovocné sady (0,1 %). Hned tři obce dosahují vyšší hodnotu, než je 85%ní podíl na agrární zemině. Jsou to především vesnice situované v úrodném povodí řeky Odry, Vražné (91,9 %) a Mankovice (85,9 %) dále Vrchy s 88,1%ním podílem orné půdy.

Graf č. 9: Struktura půdního fondu ORP Odry v roce 2008

Zdroj: ČSÚ

Klasifikace zemědělských oblastí, přijímána v 60. letech minulého století, zařazuje sledované území do bramborářské zóny, s velice omezeným výskytem zóny horské a řepařské. Dnešní rozdělení, klasifikované jako zemědělské výrobní oblasti, přiřazuje ORP obilnářskou oblast s výskytem všech podoblastí, známé jako O1, O2, O3 a O4. Tato zóna se vyznačuje pěstováním především obilnin, dále řepkou, mákem i některým druhem technických plodin. Pěstování cukrové řepy a brambor je v oblasti méně vhodné až nevhodné, ale z vlastního pozorování vím, že se zde maloplošně pěstují brambory a kukuřice na zrno.

Největšími zaměstnavateli v zemědělském sektoru jsou Zemědělská a.s. Spálov, se sídlem ve Spálově (40 zaměstnanců) a Agro Odersko a. s. (27 zaměstnanců), sídlící v Odrách. Při detailním zjištění cen půd v ORP ze serveru farmy.cz, lze vyhodnotit průměrnou cenu pohybující se za m² zemědělské půdy mezi 3 až 5 korunami. Nejdražší půdy mají na svém katastrálním území obce Mankovice a Vražné, tady byla cena ohodnocena okolo 6 až 8 Kč/m². Naopak nejnižší tržní cena půdy je v katastru obce Spálov (1,96 Kč/m²), která je způsobena intenzivní zemědělskou činností z dob socialismu, čímž vyvolala současnou situaci v podobě vysoké náchylnosti půd na vodní a větrnou erozi. Rybníkářská oblast kolem řeky Odry, jejíž historie sahá do počátku 14. století, předurčuje obvodu dlouholetou tradici v chovu ryb. Rybníky Tměný, Travný, Emauzský, Vraženský a rybník Cíp nezasahují svojí vodní plochou na území CHKO Poodří a tím tak nejsou vystaveny žádnému omezení v chovu a výlovu ryb. Firma obhospodařující zmíněné rybníky, DENAS spol. s r.o., má sídlo ve Studénce a zabývá se výrobou, prodejem i dopravou ryb a produkcí násadových vajec.

6.2 Průmysl a stavebnictví

Na základě politických změn nastolených po roce 1989, kdy docházelo k celkové restrukturalizaci hospodářství, se tato přeměna projevila také v počtu EAO zaměstnaného v sekundární sféře. Rok 1991 zaměstnával 50,7 % EAO, zatím co v roce 2001 působilo v odvětví už jen 46,7 % EAO. Za desetileté období tak sledujeme 4%ní pokles. Nejnovější srovnání, jež poskytne SLDB v roce 2011, nám umožní vyhodnotit nejaktuálnější informace o počtu obyvatel zaměstnaných v sekundéru. Díky hospodářské krizi, která naplno zasáhla území na přelomu roku 2008 a 2009, se můžeme domnívat, že počet pracovníků v daném odvětví opět klesl.

Ve srovnání největších zaměstnavatelů na území ORP v letech 1989 a 2010, došlo k radikálním změnám a snížení počtu pracujících. Dřívějším největším zaměstnavatelem byl státní podnik OPTIMIT Odry, v tehdejší době zaměstnávající okolo 2 056 lidí. Ekonomická transformace, vstup zahraničního kapitálu i nové technologické postupy, zapříčinil změnu názvu firmy na Semperflex Optimit s.r.o. a pokles o 76 % pracujících na počet 490 zaměstnanců. Druhou největší firmou své doby, byl státní podnik ROMO Fulnek, poskytující práci 1 659 lidem. Dnes se firma nachází v likvidaci, ale pro srovnání v roce 2003 zaměstnávala 280 osob.

Tab. č. 17: Srovnání 4 největších firem podle počtu zaměstnanců v letech 1989 - 2010

Město	1989		2010	
	firma	poč. zaměstnanců	firma	poč. zaměstnanců
Odry	OPTIMIT Odry	2 056	Semperflex Optimit s.r.o.	490
	SM.ŠTĚRK.A PÍSK.Olomouc, prov. Jakubčovice	166	EUROVIA Jakubčovice, s.r.o.	120
Fulnek	ROMO Fulnek SP	1 659	v likvidaci	
	Retex Ivančice	296	prodejní sklad	

Zdroj: HBI

Přes výrazný pokles zaměstnanců, který firma Semperflex Optimit s.r.o. prodělala, si i tak stále drží první pozici v počtu zaměstnaných osob na území ORP Odry. Podnik, jenž byl do Oder přeložen z Vídně roku 1866, se specializoval na gumárenskou výrobu. V roce 1921 zde začala výroba nepromokavých plášťů, plynových masek a v neposlední řadě, výroba míčů, kterou se proslavila zejména na poli sportu. Dnešní výroba se specializuje na průmyslové a hydraulické hadice a hadice s koncovkami. Jediným velkým zaměstnavatelem ve Fulneku zůstala firma MASSAG Stamping a.s., zaměřující svojí výrobu na automobilový průmysl kování, lisováním, ražením, válcováním, protlačováním a celkovou povrchovou úpravou kovů a jejich zušlechťováním. Společnost R-FIN s.r.o., založena v roce 2000 ve Fulneku, má své zaměření na elektrické spotřebiče pro domácí využití, ale i na výrobu zdravotnických potřeb z buničiny. Media-Globe, s. r. o., sídlící v Odrách, má zaměření v lékařském odvětví, výrobou zdravotních přístrojů, zejména endoskopických instrumentů. Další společností s více jak stoletou tradicí je bývalý podnik Moravské štěrkovny a pískovny n.p. Olomouc s provozovnou v Jakubčovicích, dnes odkoupeno společností EUROVIA Jakubčovice, s.r.o. Ta nadále provozuje kamenný lom a zabývá se těžbou, úpravou a prodejem kameniva. Další významnou firmou pro ORP je společnost Hein & spol. -

keramické závody, spol. s r.o., zabývající se výrobou keramických obkladů, šamotových desek a kachlí na krby. Poslední významnou firmou je podnik Mateiciuc a.s. Tato firma navazuje na tradici chemické výroby v Odrách, produkcí a zpracováním plastů pomocí vytlačování a vstřikování zhotovuje systémové profily pro zateplování budov.

Tab. č. 18: Top 6 největších zaměstnavatelů ORP Odry v roce 2010

Název společnosti	Počet zaměstnanců	Sídlo	Rok založení	Kapitál
Semperflex Optimit, s.r.o.	490	Odry	1866	Německý
MASSAG Stamping, a.s.	235	Fulnek	2008	Český
Medi-Globe, s.r.o.	170	Odry	1999	Německý
Hein & spol. - keramické závody, s r.o.	130	Odry-Tošovice	1999	Český
EUROVIA Jakubčovice, s.r.o.	120	Jakubčovice nad Odrou	1876	Francouzský
R-FIN, s.r.o.	100	Fulnek	2000	Český

Zdroj: HBI

6.3 Doprava

Poloha území ORP, která je z převážné hlavní ekonomickou částí situována do Oderské brány a okolních pahorkatin a vrchovin, těží z výhodné dopravní dostupnosti, díky možnosti napojení na dopravně významnou oblast Moravské brány. I přes zpomalování hospodářského růstu se v roce 2008 výrazně zvýšily investiční výdaje na dopravní infrastruktury a dosáhly tak částky vyšší než 90 mld. korun na celém území ČR. Nejvýznamnější pro zkoumanou oblast je silniční doprava zahrnující všechny druhy silniční sítě. Nejpočetnější jsou silnice III. a II. třídy (ve vlastnictví Moravskoslezského kraje), jenž propojují všechna města ORP Odry. Zejména se jedná o silnice II. třídy č. 441 (vedoucí od Olomouce, přes Potštát do Oder), č. 442 (vedoucí z Horního Benešova, přes Vítkov směrem do Oder) a č. 647, která byla před dostavbou dálnice D47 součástí silnice I. třídy, táhnoucí se z Vyškova do Ostravy o celkové délce 111, 9 km. Jedinou komunikací I. třídy tak zůstala v oblasti silnice č. 57 (167,9 km), spojující Česko-Polskou hranici od Bartultovic, přes Krnov, Opavu, Fulnek, Nový Jičín, Vsetín a směřující až k Česko-Slovenské hranici Brumov – Bylnice. Od 25. listopadu 2009, je v plném provozu pro území velice významná dopravní tepna, dálnice D47. Ta zajišťuje rychlé a kvalitní spojení SV směrem s Ostravou, či opačným JZ směrem s Olomoucí nebo Brnem.

Železniční doprava má na území více jak stoletou tradici. Pro oblast je nejdůležitější železniční uzel v Suchdole nad Odrou, jenž protíná elektrifikovaný železniční koridor spojující Ostravu s Prahou a odkud se táhnou jediné dvě tratě na území Oderska. V roce 1891, byl zahájen provoz na trati Suchdol nad Odrou – Budišov nad Budišovkou, měřící 39 km, procházející Odrami, Jakubčovicemi nad Odrou a Heřmánkami. Tato trať se tak stala osou ORP. Druhá trať o délce 10 km, vede ve směru Suchdol nad Odrou – Fulnek. Z ostatních možností dopravy stojí za zmínky letecká doprava, protože jiné transportní druhy jsou pro území zcela bezvýznamné. Letecký provoz zajišťuje něco málo přes 30 km vzdálené mezinárodní letiště v Ostravě - Mošnově. Vlastníkem aerportu je od roku 2004 na základě zákona č. 166/2004 sb. Moravskoslezský kraj a provoz zajišťuje Letiště Ostrava, a.s.

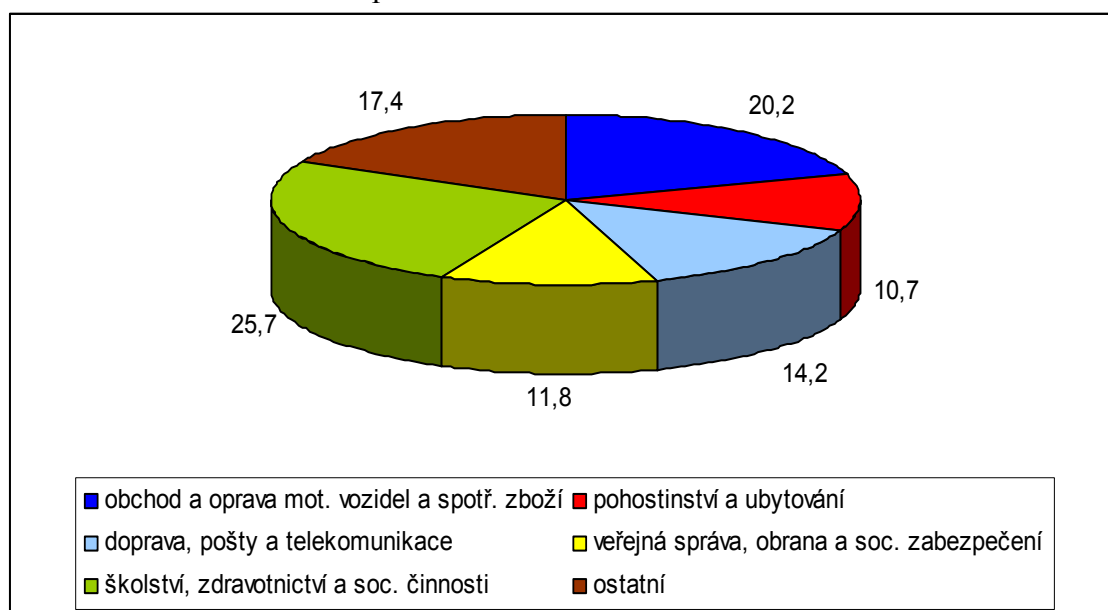
6.4 Služby a cestovní ruch

Sektor služeb a cestovního ruchu si v letech 1991 – 2001, jako jediné hospodářské odvětví připsal nárůst populace o hodnotě 11,8 % (pro představu se jedná okolo 2 100 osob). Rok 2001 tedy zaznamenal 35,1 % ekonomicky aktivního obyvatelstva, ale stále ztrácí na dominantní sféru sekundéru 11,6 %, která zaměstnává kolem 46,7 % osob. Terciér zachytil celkově největší podíl pracujících v oblasti zdravotnictví, školství a sociální činnosti. Vůbec nejvyšší podíl zaměstnaných v této sekci se nacházelo v obci Mankovice, něco málo přes 32 procent. Naopak výjimkami jsou dvě obce, ve kterých sektor zdravotnictví, školství a sociální činnosti nedominoval. První situace nastala v obci Heřmanice u Oder. Zde se převažující oblastí stala doprava a telekomunikace, která zaměstnávala nejpočetnější skupinu osob (27,7 %). Tento fakt je způsoben tím, že se v obci nalézá pouze jediná základní škola provozující pouze nižší stupeň a navíc postrádá jakékoliv zdravotnické či sociální zařízení. Druhou obcí s převažujícím směrem obchodu a opravy motorových vozidel, zaměstnávající 31,4 % EAO, jsou Vrchy. Odůvodnění je zde stejné jako u Heřmanic, ale navíc s tím, že se v obci nenachází vůbec žádná základní ani jiná škola.

Území SO ORP Odry zabírající oblast na úpatí Nízkého Jeseníku, touto příčinou získává na atraktivnosti pro možné využití v cestovním ruchu po celý rok. Jedná se především o severozápadní obvod, zejména katastry obcí Heřmánky, Jakubčovice nad Odrou, Heřmanice u Oder a Spálova. Tyto obvody získaly za socialismu nadměrnou sympatii v rozvoji chalupaření a chat, díky které byla vybudována síť rekreačních

zařízení, mnohdy s přílehlými sezónními chatkami a koupališti přírodního rázu (např. rekreační středisko Spálovský mlýn). Dnes už bohužel tyto objekty upadají a jejich využívání se těší pouze v omezené míře dětské tábory či skautské oddíly. Region nabízí velké množství cyklistických, běžkařských a pěších stezek, čímž se využití neomezuje pouze na určitou sezónu. Dále poskytuje dvě městské památkové zóny, poutní místo Panny Marie ve Skále (Mariastein), svého času dva lyžařské areály (Jakubčovice, Tošovice) a mnoho přírodních úkazů jako jsou kamenné moře, vrásové soubory, přírodní památky, přírodní rezervace a další. Příkladem soukromé investice, aplikované na katastrální půdě obce Odry-Tošovice, je vybudované komerční středisko HEI park Tošovice. Toto zázemí poskytuje návštěvníkovi v zimních měsících možnost využít dvě sjezdové tratě, snowpark, dětské vleky a snowtubing. Naopak v létě poskytuje zábavu bobová dráha, lanové centrum, trampolíny, eventuální koupání a další doplňkové aktivity jako je např. horolezecká stěna. Investice spojená do vybudování parkovacích míst, zlepšení infrastruktury a restaurace s celoročním provozem, tak dala okolí novou možnost pracovního uplatnění a zlepšila kvalitu a atraktivitu dané oblasti.

Graf č. 9: Struktura terciéru podle ekonomické činnosti

Zdroj: SLDB 2001

6.5 Trh práce

Jak už bylo zmíněno, rok 1989 sebou přinesl výrazné změny, které se projeví i na trhu práce, čímž si hospodářství muselo zvyknout na dosud skrytě existující pojem, nezaměstnanosti. Se změnou hospodářské struktury došlo k výraznému přeskupení

pracovních sil z priméru a sekundéru do sektoru služeb. Typickými příklady změny na trhu práce se ukazují být dva největší zaměstnavatelé v regionu, OPTIMIT Odry a ROMO Fulnek. Součet pracovníků z obou firem v roce 1987 přesahoval 3 700, ale dnes je situace zcela jiná. ROMO se nachází v likvidaci a OPIMIT zaměstnává pouhých 490 osob, což není ani 16 % ze stavu před rokem 1989 (viz. kap. Průmysl a stavebnictví). Kromě transformace nastolené po roce 89 se v regionu také negativně projevil přesun firem s vysokým počtem pracovních míst směrem do Ostravy a Příboru. Takovým příkladem byl přesun firmy Primus CE s.r.o. z Fulneka do Příboru v roce 1998. Jednalo se o přemístění více jak 600 pracovních míst, kvůli vysoké nezaměstnanosti v Příborském regionu. Další zřetelné přestěhování pracovních sil, tentokrát z Oder do Ostravy, vykonané společností GDX Automotive, s.r.o., došlo v roce 2006. Tehdy bylo přesunuto okolo 650 pracovních pozic do nově vybudovaného závodu v Ostravě – Hrabové.

Oderský region nabízí obce výhradně jednoho typu, klasifikované jako bifunkční průmyslově-obslužné. Tato klasifikace nabízí nízkou škálu možností a zapříčiňuje negativní projevy na trhu práce. Míra nezaměstnanosti vrcholí nejnižší 8%ní hodnotou v roce 2008. V tomto období, lze pozorovat nejnižší počet dosažitelných uchazečů o práci, ale také nejvyšší podíl volných pracovních míst za vůbec celé sledované rozmezí. Náhlá změna kurzu a rapidní růst počtu obyvatel bez práce, jenž se téměř dotáhnul na hodnotu z března roku 2005, mělo za následek vyvolání hospodářské krize na přelomu let 2008 – 2009. Nejnovější hodnoty poukazují na vůbec nejvyšší míru nezaměstnanosti ve sledovaném období (18,1 %), nejvyšší počet dosažitelných uchazečů o práci (1 583) a nejnižší hodnotu v počtu volných pracovních míst (62). Nejpostiženější obcí, u které se míra nezaměstnanosti blíží k 20 procentům, je obec Heřmánky (19,7 %). Nejnižší nezaměstnanost v regionu mají obce Luboměř a Mankovice, jejich hodnota je na stejné úrovni (14,7 %).

Tab. č. 19: Vývoj nezaměstnanosti v ORP Odry

Datum	EAO	Dosažitelní uchazeči	Míra nezaměstnanosti (%)	Volná pracovní místa	Počet uchazečů na jedno volné pracovní místo
březen 2005	8 740	1 289	14,70%	102	12,6
březen 2006	8 740	1 204	13,80%	175	6,9
březen 2007	8 740	894	10,20%	165	5,4
březen 2008	8 740	697	8,00%	205	3,4
březen 2009	8 740	1 244	14,20%	79	15,7
březen 2010	8 740	1 583	18,10%	62	25,5

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, vlastní výpočty

7 SWOT ANALÝZA

Tab. č. 20: SWOT analýza ORP Odry

<p><u>Silné (Strong) stránky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - atraktivita území - kvalita životního prostředí - tradice chovu ryb a rybníkářství - sekundární bydlení - vyšší podíl předproduktivního obyvatelstva - více než stoletá tradice v průmyslu - dopravní napojení (D47, R57, železniční koridor, letiště v Mošnově, cyklotrasa Eurovelo č. 9) 	<p><u>Slabé (Weak) stránky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vnitřní periferní poloha v rámci ČR - migrační saldo - nízká úroveň vzdělanosti - nízký počet středních škol - zvyšující se míra nezaměstnanosti - vysoký podíl EAO v priméru - absence zahraničního a soukromého kapitálu - rozvoj bytového fondu - nízký počet malých a středních podniků - špatné uplatnění vysokoškoláků - nedostatek kvalifikované pracovní síly - víkendová návštěvnost - nezáměr o specifický typ podnikání v oblasti rozvoje venkova - nedostatečný počet zařízení pro volný čas - špatný technický stav komunikací - propagace regionu
<p><u>Příležitosti (Occasions)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - členství v EU - spolupráce obcí - rozvoj malého a středního podnikání - vznik malých a průmyslových zón - zvýšení počtu středních škol - rozšíření služeb péče o seniory - vybudování rekreačních středisek - nabídka pro volný čas - organizace kulturních a sportovních akcí - rozvoj agroturistiky - vybudování sportovišť - navýšení počtu cyklotras a stezek - využití alternativních zdrojů energie - výstavba nízkoenergetických rodinných domů 	<p><u>Hrozby (Threats)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - stárnutí populace - úbytek obyvatelstva - úpadek tradičního průmyslového odvětví - snižování kupní síly obyvatel - zvyšování počtu brownfields - složitá legislativa - absence vyššího počtu služeb - malá podpora rozvoje venkova ze strany státu - nezáměr o oživení turistického ruchu - eroze na zemědělsky obdělávaných půdách - ochrana přírody

Při srovnání se staršími SWOT analýzami, došlo jen k určitým změnám, jenž mají výrazný vliv na SO ORP. Zdokonalení zaznamenává především spolupráce mezi obcemi, které vedlo k vytvoření svazku pod názvem Mikroregion Odersko a hlavně

zkvalitnění dopravního napojení. Dalšímu zlepšení se může těšit energetická bilance, díky které se ve větší míře využívá větrných elektráren. Patrnou změnu zaznamenalo obyvatelstvo ve zvýšení vzdělanosti, ovšem stále je tato situace v regionu vzdělanostně nedostatečná a pro náročnější odvětví nevyhovující. Naopak se situace prohlubuje v nezájmu podpory o cestovní ruch, agroturistice a rozvoji bytového fondu. Dalším opomíjeným impulzem, je přilákání zahraničních i tuzemských investorů malých a středních firem. Ti by mohli napomoci regionu k celkové prosperitě, konkurenceschopnosti, k navýšení počtu pracovních míst a lepší propagaci regionu.

8 ZÁVĚR

Sledované území ORP Odry se v rámci České republiky vyznačuje charakterem vnitřní perifernosti, ovšem s vynikajícími podmínkami napojení na páteřní síť republiky a to jak v silniční tak i v železniční dopravě. Relativní blízkost ke krajskému a okresnímu městu dává oblasti příležitost s bojem proti narůstající nezaměstnanosti, ale na druhou stranu vyvolává přesun obyvatelstva do těchto měst. Na trhu práce se vyskytují pouze obce s funkční klasifikací bifunkčně průmyslově-obslužnou. Tento problém by se mohl změnit při zajištění zahraničního nebo českého kapitálu. V Makovicích a Vražném, tedy v obcích, majících ve svém katastru úrodné půdy v povodí řeky Odry, by se díky investicím mohla změnit celá struktura zemědělství a funkce obcí na výhradně monofunkční zemědělskou, nebo polyfunkční zemědělskou. Ovšem nejvíce peněz by přitáhlo tradiční odvětví a nové technologické postupy či navazující výroba a zpracování. Tato změna by vyvolala funkční změnu dosavadních dvou center ORP, což jsou Odry a Fulnek, na bifunkčně obslužně-průmyslovou, polyfunkčně průmyslovou nebo v dobrém případě polyfunkčně obslužnou. Volné ruce a finančně dobré podmínky pro malé a střední podnikání by regionu zajistilo vyřešení problému s nezaměstnaností, odlivem lidí a při dalším investování do škol, by došlo ke zvýšení vzdělanosti obyvatel na daném území.

Silný potenciál regionu spočívá v přírodě a krajinném rázu. Tato přednost by se dala využít zejména v odvětví služeb a cestovního ruchu, tak jako tomu je v případě HEI parku Tošovice. Investiční kapitál, aplikovaný na zdejší území by se zasadil především v oblasti propagace regionu a ve výstavbě menších hotelů, s nimiž je spojeného zázemí, představující bazény, tenisové kurty, golfové hřiště a další zájmové činnosti. Prvním impulzem by se tak mohly stát nepatrné změny v infrastruktuře, týkající se především modernizace železniční dopravy a výstavby malých parkovišť, které by tak zlepšily kvalitu dostupnosti a tím by napomohly oblasti k plnohodnotnému rozvoji cestovního ruchu.

SUMMARY

The primary object in this work describes socio-economic situation in Odry and contiguous administrative territory. The position of region occupies south-west part of Moravian-Silesian province and it is presented by inner peripheral location in Nížký Jeseník, with area about 224 square kilometres. Firstly, there is a physical-geografic description of the area followed by historical development in region. After this, my work continues with main characteristic of population and compares results with higher territorial units. Next chapter analyses the economic situation in administrative municipality with extended competence of Odry. The work is finished by SWOT analysis, which shows strong and weak aspects and occasions or eventual threats in the region.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ

Literatura

DEMEK, J. et al. *Zeměpisný lexikon ČR: Hory a nížiny*. Brno : Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2006. 582 s. ISBN 80-86064-99-9.

FOJTÍK, B. *Odry v minulosti a přítomnosti*. Odry : Knihovna A. Koch, 1948. 48 s. ISBN (nemá).

CHLUPÁČ, I. a kol. *Geologická minulost České republiky*. Praha : Academia, 2002. 436 s. ISBN 80-200-0914-0.

KOSCHIN, F. *Demografie poprvé*. Praha : Oeconomica, 2005. 122 s. ISBN 80-245-0859-1.

ROLLEDER, A. *Dějiny města a soudního okresu Odry*. Olomouc : Epava, 2002. 590 s. ISBN (nemá).

SPĚVÁČEK, V. *Transformace české ekonomiky: politické, ekonomické a sociální aspekty*. Praha : Linde, 2002. 525 s. ISBN 80-86131-32-7.

TOUŠEK, V. a kol. *Ekonomická a sociální geografie*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2008. 411 s. ISBN 978-80-7380-114-4.

VLČEK, V. a kol. *Zeměpisný lexikon ČSR: Vodní toky a nádrže*. Praha : Academia, 1984. 326 s. ISBN 21-107-84.

Kol. autorů: *Ročenka dopravy 2008*. Praha: Ministerstvo dopravy ČR, 2009. ISSN 1801-3090

Kol. autorů. *Cenový věstník*. Praha: Ministerstvo financí ČR, 2009. Vyhláška č. 427/2009 Sb.

Kol. autorů: *Sčítání lidu, domů a bytů 1991 – Moravskoslezský kraj*. Praha: ČSÚ, 2003.

Kol. autorů: *Sčítání lidu, domů a bytů 2001 – Moravskoslezský kraj*. Praha: ČSÚ, 2003.

Mapy a atlasy

QUITT, E.: *Mapa klimatických oblastí ČSR*, 1:500 000, Ggú, Brno 1975

TOLASZ, R. *Atlas podnebí Česka*. Praha : ČHMÚ, 2007. 255 s. ISBN 978-80-86690-26-1

SVOBODA, J. a kol. *Atlas ČSSR*. Praha : Geodetický a kartografický podnik, 1985. 63 s. ISBN 102-23-835.

KLÍMOVÁ, E. a kol. *Česká republika*. Praha : Kartografie Praha, 2006. 32 s. ISBN 80-7011-870-9.

Internetové zdroje

Povodí Odry – pod.cz [online] [cit. 2010-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.pod.cz/plan-oblasti-povodi-Odry/a-popis/a-1.html>>.

ČHMÚ – chmi.cz [online] [cit. 2010-03-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.chmi.cz/meteo/opss/stanice.php?ukazatel=cervena>>.

Odry - Odry.cz [online] [cit. 2010-03-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.odry.cz>>.

ČSÚ – czso.cz [online] [cit. 2010-03-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz/>>.

Státní správa - statnisprava.cz [online] [cit. 2010-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.statnisprava.cz/>>.

Fulnek – fulnek.cz [online] [cit. 2010-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.fulnek.cz/>>.

CHKO Poodří - chkopoodri.infomorava.cz [online] [cit. 2010-03-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.chkopoodri.infomorava.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=49804>>.

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR– mpsv.cz [online] [cit. 2010-03-27]. Dostupný z WWW: <<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>>.

Fondy evropské unie – strukturalni-fondy.cz [online] [cit. 2010-03-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006>>.

Hospodářské noviny – ihned.cz [online] [cit. 2010-03-28]. Dostupný z WWW: <www.ihned.cz>.

HOPPENSTEDT BONIER Information – HBI.cz [online] [cit. 2010-04-15]. Dostupný z WWW: <www.hbi.cz>.

Leos Janacek Ostrava airport - airport-ostava.cz [online] [cit. 2010-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.airport-ostava.cz/cz/>>.

Mapy – mapy.cz [online] [cit. 2010-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.mapy.cz/>>.

Farmy – farmy.cz [online] [cit. 2010-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.farmy.cz/cena-pudy/>>.

Ředitelství silnic a dálnic ČR - rsd.cz [online] [cit. 2010-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.rsd.cz/>>.

Statistika dopravy České republiky - sydos.cz [online] [cit. 2010-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.sydos.cz/>>.

IDOS - jizdnirady.idnes.cz [online] [cit. 2010-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://jizdnirady.idnes.cz/vlakyautobusy/spojeni/>>.

Ústav zemědělské ekonomiky a informací – uzei.cz [online] [cit. 2010-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.uzei.cz/>>.

DENAS rybníkářství Studénka - rybarstvi-denas.cz [online] [cit. 2010-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.rybarstvi-denas.cz/index.html>>.

Jakubčovice nad Odrou - jakubcovice.cz [online] [cit. 2010-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.jakubcovice.cz/index.php>>.

Mankovice – mankovice.cz [online] [cit. 2010-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://mankovice.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=11639>>.

MASSAG Stamping a.s. FULNEK - mgst.cz [online] [cit. 2010-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.mgst.cz/>>.

EUROVIA Jakubčovice, s.r.o. - lomjakubcovice.cz [online] [cit. 2010-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.lomjakubcovice.cz/index.htm>>.

Ministerstvo životního prostředí ČR – mzp.cz [online] [cit. 2010-04-17]. Dostupný z WWW: <<http://www.mzp.cz/cz/index>>.

Justice – justice.cz [online] [cit. 2010-04-17]. Dostupný z WWW: <<http://portal.justice.cz/justice2/Uvod/Uvod.aspx>>.

Mankovice – mankovice.cz [online] [cit. 2010-04-17]. Dostupný z WWW: <<http://mankovice.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=11639&lng=&menu=3>>.

Další zdroje

Informační tabule: Naučná stezka Stříbrný chodník – Odry

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1:

Tab. č. 1: Klimatická charakteristika oblastí ORP Odry

Příloha č. 2:

Tab. č. 2: Struktura obyvatel jednotlivých obcí ORP Odry podle věku k 31. 12. 2008

Tab. č. 3: Struktura obyvatel jednotlivých obcí ORP Odry podle národnosti

Tab. č. 4: Struktura obyvatel jednotlivých obcí ORP Odry podle náboženského vyznání

Tab. č. 5: Struktura obyvatel jednotlivých obcí ORP Odry podle dosaženého vzdělání

Tab. č. 6: Struktura obyvatel jednotlivých obcí ORP Odry podle ekonomické aktivity

Příloha č. 3:

Mapa č. 1: Úbytek a nárůst počtu obyvatel ORP Odry v letech 1869 – 2008

Mapa č. 2: Index stáří ORP Odry v roce 2008

Mapa č. 3: Ekonomická aktivita obyvatel ORP Odry v roce 2008

Mapa č. 4: Cena půdy ORP Odry v roce 2010

Mapa č. 5: Dopravní situace ORP Odry v roce 2010

Tab. č. 1: Klimatická charakteristika oblastí ORP Odry

	MT 7	MT 9	MT 10
Počet letní dnů	30 – 40	40 – 50	40 – 50
Počet dnů s průměrnou teplotou 10° C a více	140 – 160	140 – 160	140 – 160
Počet mrazových dnů	110 – 130	110 – 130	110 – 130
Počet ledových dnů	40 – 50	30 – 40	30 – 40
Průměrná teplota v lednu	-2 - -3	-3 - -4	-2 - -3
Průměrná teplota v červenci	16 – 17	17 – 18	17 – 18
Průměrná teplota v dubnu	6 – 7	6 – 7	7 – 8
Průměrná teplota v říjnu	7 – 8	7 – 8	7 – 8
Průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	100 – 120	100 – 120	100 – 120
Srážkový úhrn ve vegetačním období	400 – 450	400 – 450	400 – 450
Srážkový úhrn v zimním období	250 – 300	250 – 300	200 – 250
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	60 – 80	60 – 80	50 – 60
Počet dnů zamračených	120 – 150	120 – 150	120 – 150
Počet dní jasných	40 – 50	40 – 50	40 – 50

Zdroj: TOLASZ, R. *Atlas podnebí Česka*. Praha : ČHMÚ, 2007.

Tab. č. 2: Struktura obyvatel jednotlivých obcí ORP Odry podle věku k 31. 12. 2008

Obec	0-14	15-64	65+ nezj.
Fulnek	917	4 221	821
Heřmánky	23	123	27
Heřmanice u Oder	63	245	29
Jakubčovice nad Odrou	83	524	79
Luboměř	43	292	62
Makovice	99	423	67
Odry	1 177	5 195	990
Spálov	147	617	146
Vražné	140	623	87
Vrchy	28	166	18
Celkem	2 720	12 429	2 326

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 3: Struktura obyvatel jednotlivých obcí ORP Odry podle národnosti

Obec	Podíl obyvatel podle národnosti v roce 2001 (%)					
	česká, moravská a slezská	slovenská	romská	polská	německá	ostatní
Fulnek	5 778	108	7	12	51	3
Heřmánky	147	6	0	0	0	0
Heřmanice u Oder	317	6	0	0	0	0
Jakubčovice nad Odrou	664	8	0	0	9	1
Luboměř	397	4	0	1	1	0
Makovice	564	14	0	0	1	1
Odry	7 087	148	7	11	31	2
Spálov	900	2	0	0	3	0
Vražné	817	17	0	0	0	0
Vrchy	229	0	0	0	0	0

Zdroj: SLDB 2001

Tab.č. 4: Struktura obyvatel jednotlivých obcí ORP Odry podle náboženského vyznání

Obec	Podíl obyvatelstva podle náboženského vyznání (%)		
	věřící	bez vyznání	nezjištěno
Fulnek	2 709	3 060	284
Heřmánky	74	66	17
Heřmanice u Oder	211	127	1
Jakubčovice nad Odrou	260	368	63
Luboměř	248	127	36
Makovice	264	278	50
Odry	2 605	4 324	515
Spálov	573	236	111
Vražné	359	406	77
Vrchy	86	138	5

Zdroj: SLDB 2001

Tab. č. 5: Struktura obyvatel jednotlivých obcí ORP Odry podle dosaženého vzdělání

Obec	Obyvatelstv o 15 let a starší	z toho (%)				syntetický ukazatel vzdělanost i
		základní, bez vzdělání a nezj.	vyučení a střed. bez maturity	střední s maturitou a vyš. odborné	vysoko - školské	
Fulnek	5 006	1 601	2 146	1 035	224	1,98
Heřmánky	124	49	5	18	3	1,77
Heřmanice u Oder	267	101	125	37	4	1,84
Jakubčovice n. O.	565	143	285	124	13	2,01
Luboměř	351	118	156	66	11	1,92
Makovice	459	137	224	89	9	1,98
Odry	6 065	1 964	2 407	1 359	335	2,01
Spálov	747	246	325	150	26	1,94
Vražné	691	236	333	111	11	1,92
Vrchy	187	61	91	30	5	1,92
Celkem	14 462	4 656	6 146	3 019	641	1,98

Zdroj: SLDB 2001

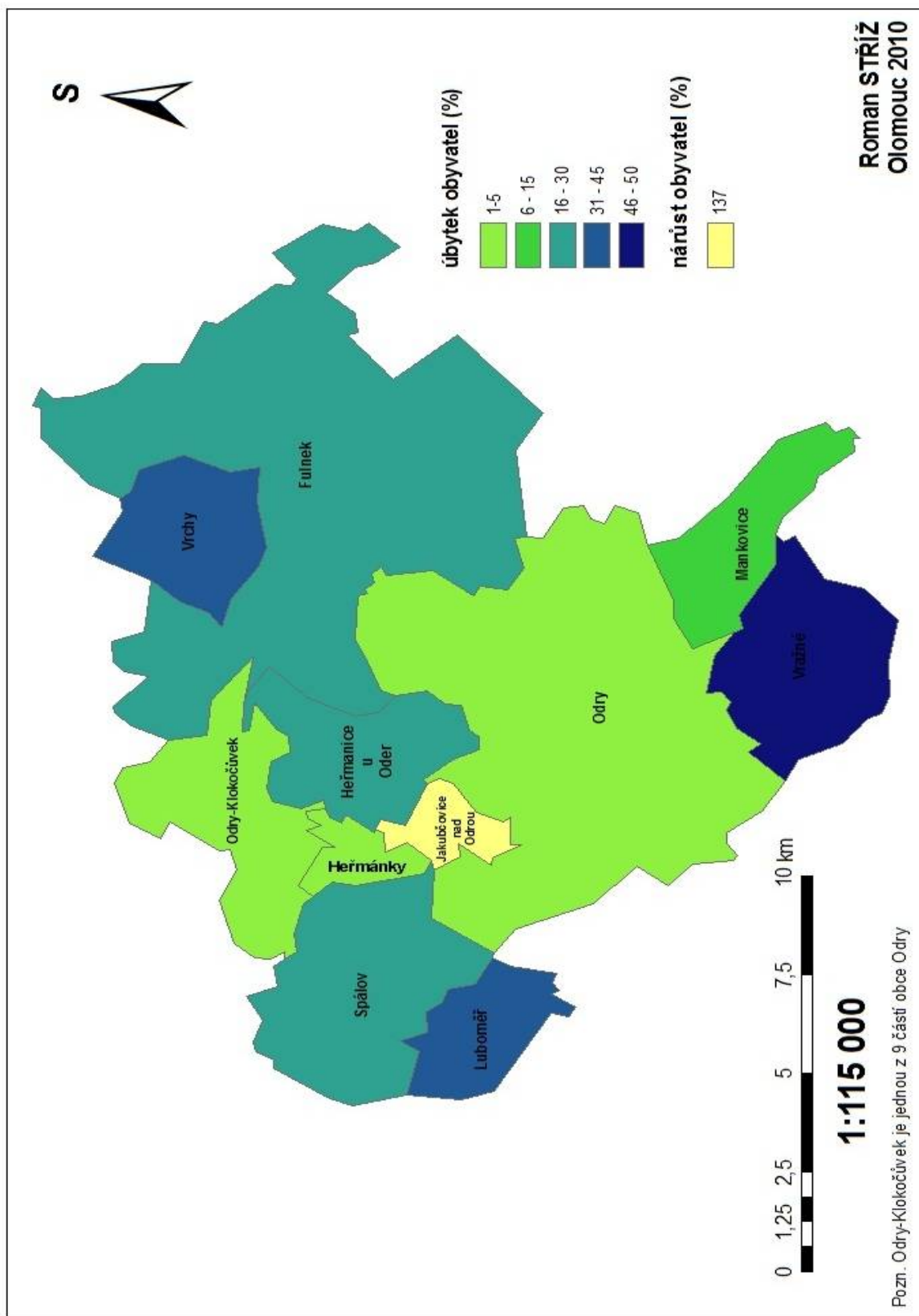
Tab. č. 6: Struktura obyvatel jednotlivých obcí ORP Odry podle ekonomické aktivity

Obce	Počet EAO	primér		sekundér		terciér		nejz		ženy	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Fulnek	2 977	230	7,7	1 447	48,6	1 033	34,7	267	9,0	1 286	43,2
Heřmánky	76	12	15,8	25	32,9	15	19,7	24	31,6	35	46,1
Heřmanice u O.	177	22	12,4	70	39,5	47	26,6	38	21,5	71	40,1
Jakubčovice n. O.	389	31	8,0	210	54,0	123	31,6	25	6,4	165	42,4
Luboměř	201	43	21,4	94	46,8	61	30,3	3	1,5	86	42,8
Makovice	275	60	21,8	115	41,8	93	33,8	7	2,5	108	39,3
Odry	3 648	237	6,5	1 658	45,4	1 405	38,5	348	9,5	1 625	44,5
Spálov	429	66	15,4	222	51,7	115	26,8	26	6,1	177	41,3
Vražné	447	79	17,7	190	42,5	141	31,5	37	8,3	195	43,6
Vrchy	121	29	24,0	49	40,5	35	28,9	8	6,6	50	41,3
Celkem	8 740	809	9,3	4 080	46,7	3 068	35,1	783	8,9	3 798	43,5

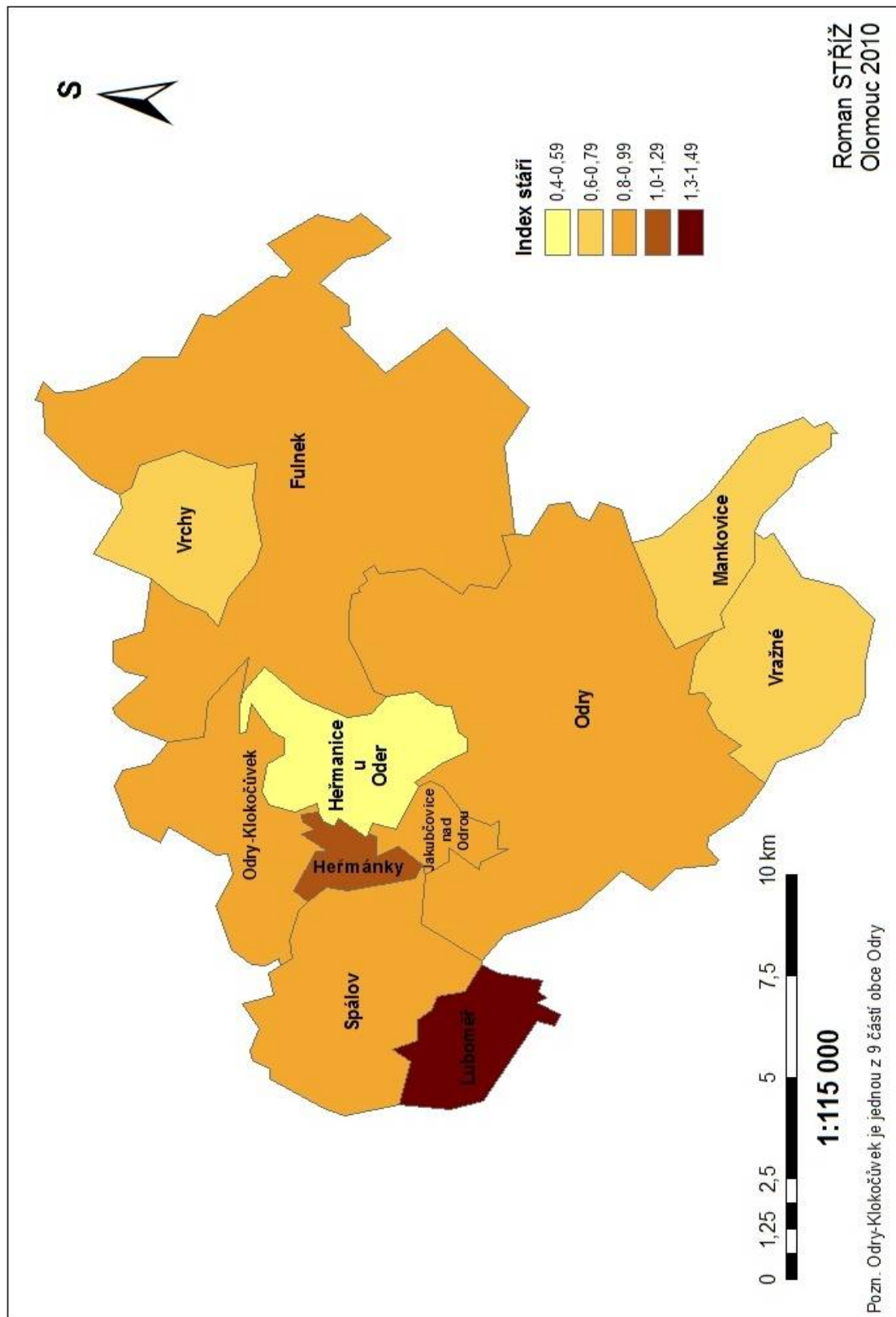
Zdroj: SLDB 2001

Příloha č. 3

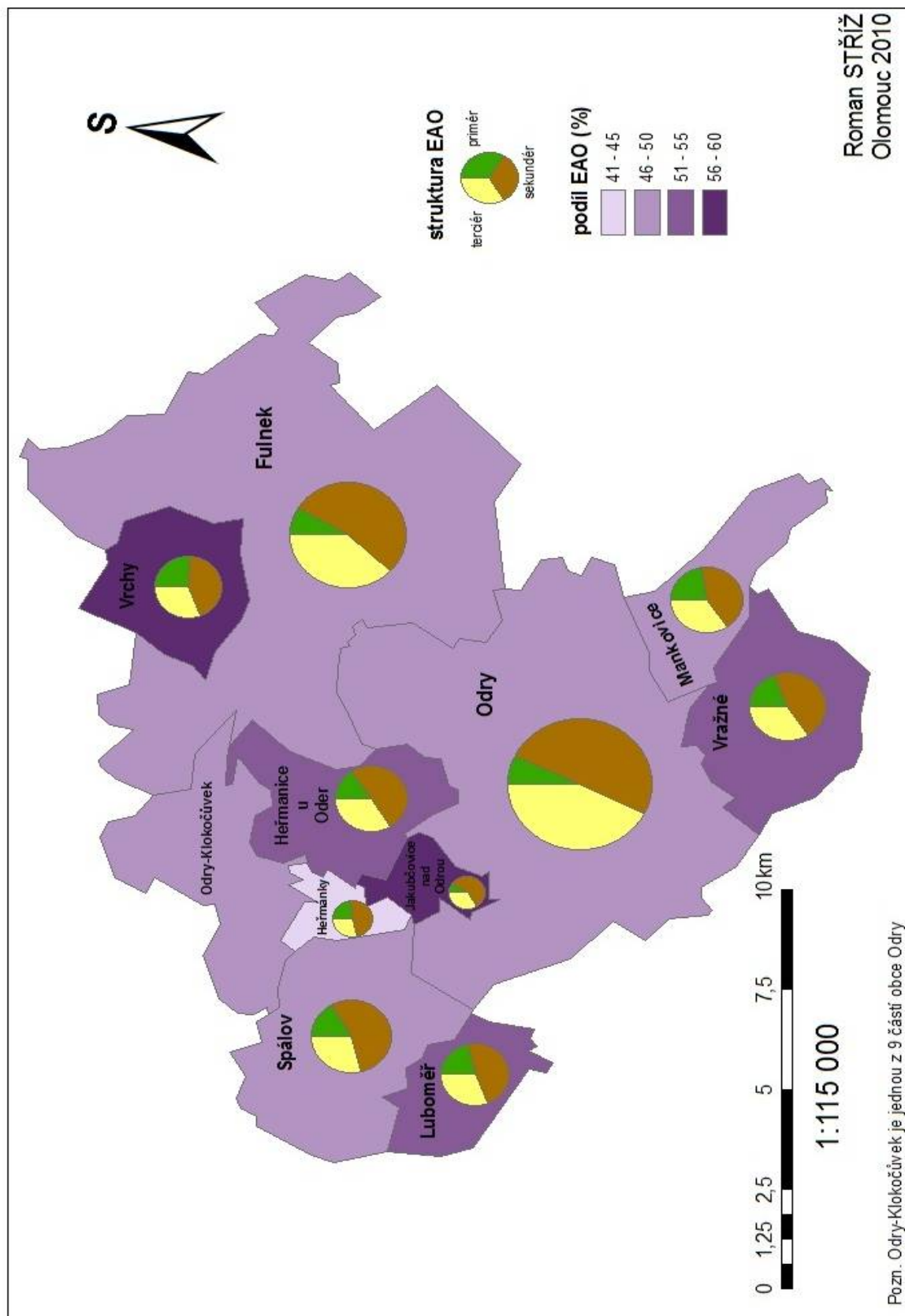
Mapa č. 1: Úbytek a nárůst počtu obyvatel ORP Odry v letech 1869 – 2008

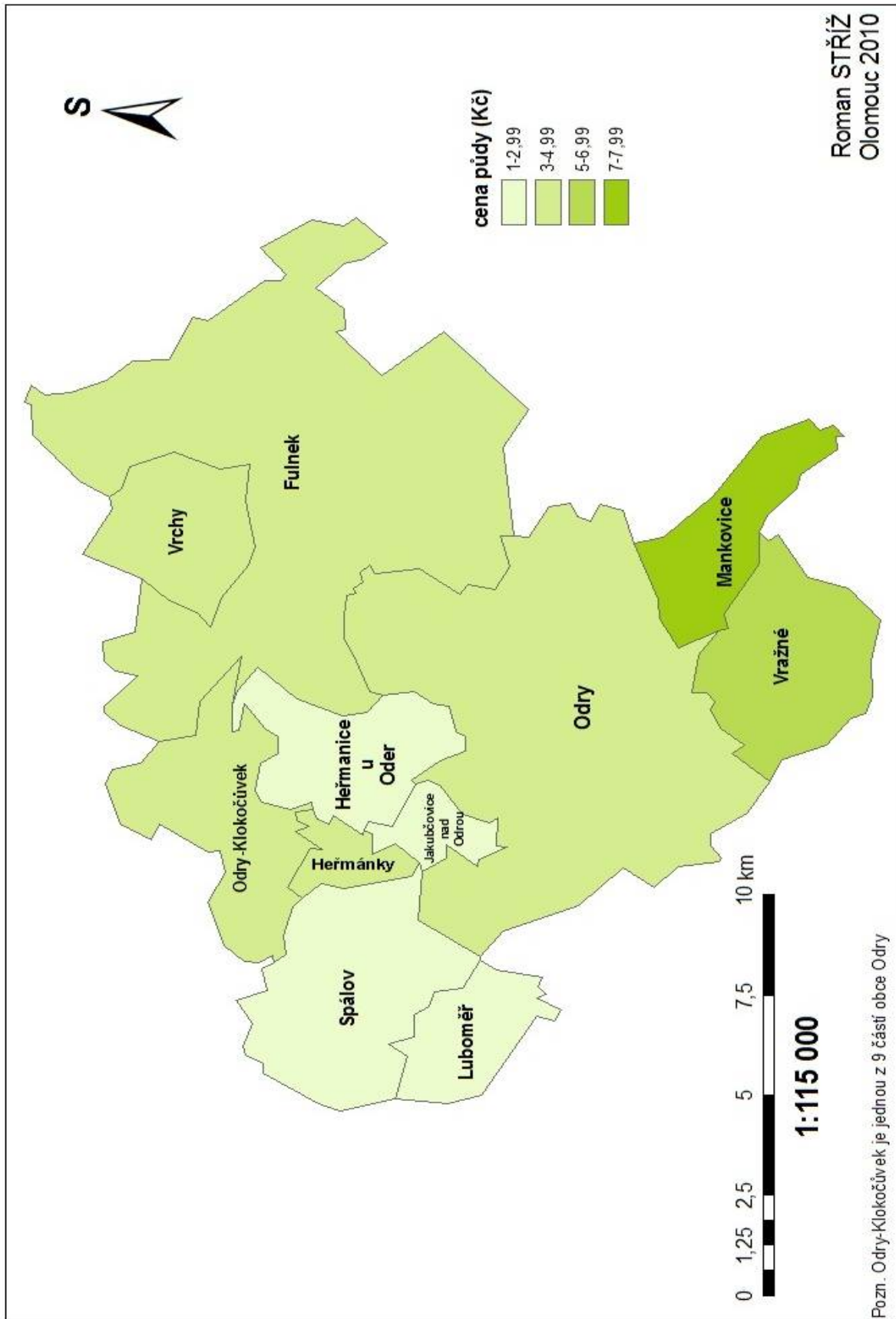
Mapa č. 2: Index stáří ORP Odry v roce 2008

Mapa č. 3: Ekonomická aktivita obyvatel ORP Odry v roce 2008

Mapa č. 4: Cena půdy ORP Odry v roce 2010

Mapa č. 5: Dopravní situace ORP Odry v roce 2010

